

انتوان دو سانت اکزوپېري

کوچنی شاهزاده

د لیکوال د انځورونو سره

Download from: aghalibrary.com

پښتو

Pashto
(Afghan)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي جَعَلَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ وَالَّذِي
يُحْيِي الْمَوْتَى
وَالَّذِي يَخْتَارُ
مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ
وَالَّذِي يَخْتَارُ
مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ
وَالَّذِي يَخْتَارُ
مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ

زما په خیال چي دی د خپلي تنبتي پر وخت د وحشي مرغیو د سپل سره تللی وو.

ډالی:

ولیون ویرت ته

زه د ماشومانو څخه بڅښنه غواړم، چي دغه کتاب و یو لوی سپري ته اهدا کوم، خو زه هم د دې کار د پاره یو لوی عذر لرم، هغه دا چي دغه لوی سپري زما پر ټوله نړۍ نږدې ملگري دي. زه یو بل عذر هم لرم، هغه دا چي دغه لوی سپري په هر څه پوهیدلای سي، حتا د کوچنیانو په کتابونو لاهم. زه دریم عذر لاهم لرم، هغه دا چي دغه لوی سپري په فرانسه کی ژوند کوي. دی هلته وږی تږی گرزې او یخ یې کیږي. دی و زړه سوي او دلا سايي ته ډیر اړ دی. که چیری دغه عذرونه بیا هم بس نه وه، نو زه دغه کتاب یوه ماشوم ته ډالی کوم، چي یو وخت لوی سو. ټوله لویان یو وخت ماشومان وه (خو د دوي څخه ډیر لږ کسان دغه ورپه یادولای سي).

نوزه هم خپله پیرزوینه داسي سموم:

ولیون ویرت ته

چي دی لا یو ماشوم وو.

زه چي لاد شپږو کلووم، په يوه کتاب کی چي ”د رښتيا نکلونه“ نوميدئ، او پر طبيعي ځنگلونو ليکل سوئ وو، يونبايسته رسم ليدلی وو. دغه ديوه لوی مار رسم وو چي يو وحشي حيوان يې خوړئ. دا هم د دې رسم يوه کاپي ده.

په دې کتاب کي راغلي وه چي د بوا ماران خپل ښکار په يوه پلا تيروي، بيله دې چي په غابڼو يې سره ټوټه ټوټه کړي. د ښکار تر خوړلو وروسته نو د تر په ولو يزي او شپږ مياشتی په درانه خوب بیده سي چي خپل خواړه هضم کړي.

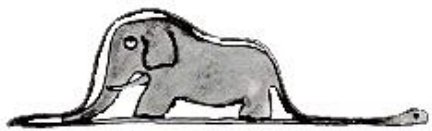
ما هغه وخت د ځنگله پر ژوند ډير چورت واهه او خپل لومړی رسم مي په يوه رنگه قلم و کښئ. زما لومړی رسم داسی ايسپدئ:

ما بيا دا خپل کمال ولويانو ته ورښکاره کئ او پوښتنه می ځني وکړه، چي دا زما رسم تاسي نه بيروي؟
دوي به په جواب کی راته ويل: ”ولی نو وبيريږو، دا خو مازی يوه ټوپی ده!“

خو زما رسم د ټوپی نه وو بلکه د يوه مار رسم وو چي بسته پيل يې نوشاوه.

دا وار می خلاص بوا رسم کئ، چي لويان يې سم وويني، ځکه چي دوی وهرشي ته بيانونه غواړي.

دا هم زما دوهم لمبر رسم دئ:

پسله دې لويانو وماته نصيحت وکئ او راته ويل يې چي د خلاصواو تر لولو يو مارانو د رسمولو څخه لاس واخله او پر ځاي يې کوبښښ وکړه چي د جغرافيې، تاريخ، حساب او گرامر

د زده کولو سره مینه پیدا کړې.

نو ما هم خپل هغه شوق چې یوه ورځ دي لوي انځورگر سم، په شپږ کلنۍ لاد لاسه ورکړ. زما د لومړي او دوهم لمبر رسمونو ناکامۍ زه بې جرئته کړم. چې رښتیا سي، د لویانو هیڅ وخت پخپله سد نه رسیږي او وکوچنیانو ته بیا زور غواړي چې و دوي ته هر وخت بیانونه وکړي. نو زه هم و دې ته اړ سوم چې په یو بل کسب پسې وگرزم. په دانورو کسبونو کې مي پر پیلوټۍ باندي نانت کښینستې او پیلوټي می زده کړه. پر نړۍ می دورې هوري الوتني وکړې، خو چې رښتیا سي جغرافیه می ډیره په درد وخورله. ما وکولای سواي چې د سترگو په رپ کې د چین او اریزونا تر منځ توپیر وکړم. دغه دسړي ډیر په ښه ورځي، په تیره بیا که چا د شپې لار ورکه کړې وي.

ما په خپل ژوند کې د ډیرو معتبرو خلکو سره ناسته ولاړه کړې ده، اکثره هم د لویانو سره مخامخ سوئ یم، او دا فرصت مي پیدا کړیدئ، چې دوي له نږدې څخه وپيژنم، خودې کار زما و نظر ته د دوي په هکله چندانې گټه ونه کړه. ما چې به پر یو چا باندي د ځیرک سړي خیال وکړ، نو به می ژر هغه خپل اول لمبر رسم (چې تر هغه مهاله مي ښه خوندي ساتلی وو) ور ښکاره کړ او کتل به مي چې په پوهیږي او که نه، خو هر وار به ما ته دغه جواب راکول کیدئ چې "دا خومازي یوه ټوپۍ ده". پسله دې به مانه د بوا مارانو په هکله څه ویل نه د لویو ځنگلونو او نه هم د ستورو په هکله. زه به دده پر خیال ورسره تلم، نو به می د تورو او ټیکو او یاد سیاست او کلنگي چرگانو او یا هم د دریشیانو او نیکتایانو خبري راواخیستې. پسله دې به د لوی سړي سره باغ باغ سو او پدې به خوشاله وو، چې زما غوندي هونبیار سړي سره مخامخ سویدئ.

{۲}

نو هغه وو چې زه یوازي پاته سوم او داسي څوک می نه درلود چې د زړه خواله دي ورسره وکړلای سم. تر څو چې دا شپږ کاله دمخه په لویه صحرا کې یوه واکیه را پښه سوه. زما د الوتکې د انجن یوشی د کاره لویدلئ وو. څرنگه چې زما سره په الوتکه کې نه یو میخانیک او نه یو مساپروو، نو مي په یوازي سردالوتکي و جوړولو ته ملا وتړله، دا زما د پاره د ژوند او مرگ خبره وه. او به به مي اته ورځي لانه وای بس سوي. اوله شپه په ریگ کې خوب یو ورم، په زرو میله د کلیو او ښارونو څخه لیري لویدلئ وم، حال مي تر هغو خلکو لا وتروو چې بیړۍ یې د دریاب په منځ کې ډوبه سوې، او پر یوه تخته موبنتی وي. تاسي نو سوچ وکړئ چې زه به څو نه حیران سوئ یم، چې په داسې سهار وختي یوه نازک او عجیب او غریب اواز د خوبه را

ويښ کرم او راته ويل يې چي:

”مهرباني وکړه... ماته يو پسه را رسم کړه!“

”خه دي وويل“

”وايم، يو پسه را رسم کړه...“

زه د خايه داسي جست راو غورځيدم لکه په بدن کي چي مي بريننا چلیدلې وي.

خپلي سترگي مي ومونلې، بيا می سم ورته وکتل. چي گورم، يو کوچنی په تيره بيا يو ډير غير عادي هلکي راته ولاړ دئ او په ځير ځير راته گوري.

دا هم دده تر هغو ټولو رسمونو بڼه رسم دئ چي ما وروسته کښلی دئ.

خو دا رسم هغونه په زړه پوري نه دئ لکه دی پخپله. دا نو زما گناه نه بولم، ځکه زه لا شپږ کلن وم چي لويانو د رسامی د شوقه راگرزولئ وم او بيله خلاصو او ترلوغتو مارانو پرته مي د بل شي رسمول نه وه زده کړي. وروسته مي سترگي ښي رډي کړې او و دې نور که شی ته مي په حيرانتيا سره وکتل. دا هم هير نه کړئ چي زه په زرو ميله د هستوگني د ځايونو څخه ليري لويديلی وم. دا کوچنی ځوانکي هم په نظر داسي نه راتلئ چي لار دې ورکه کړې وي او يا دي سترئ ستومانه، وږی تږی وي او يا دي د مرگ بيړي نيولئ وي. دی داسي هم نه ايسپدئ چي يو کوچنی دي په زرو ميله د کليو او کورونو څخه ليري، دلته په بيديا کي ورک سوئ وي. زه چي يو څه پر خبرو راغلم نو مي ورته وويل:

”مگر... ته او دا ځاي؟“ ده په ډيره نرمه ژبه او په داسي ډول لکه يوه بيخي مهمه خبره چي وي

راغبه ڪرڻ جي: ”مهرياني وڪرڻ، يو پسهه رارسم ڪرڻ...“

يوراز چي ڏير په زره پوري وي نو سرئي نسي تر تيريدلاي.

ڪه شه هم عجهه راته ايسپدله چي په زرو ميله د انسانانو د ڪورنو او اورونو خخه ليري لوپد لئ او د مرگي بيري هم نيولي وم، خود دې خوانڪي نازمي ومانه او دخيل جيب خخه مي خودرنهه قلم او کاغذ را وڪنبل. پردي وخت يو وار په خيال کي راوگرزيدل، چي تا خو يوازي جغرافيه، تاريخ، حساب او گرامر زده ڪرڻ دي، نو مي په نيمه ژبه ورته وويل چي زه خو رسم نسيم ڪنبلاي. ده راته وويل:

”پروانه لري، يو پسهه رارسم ڪرڻ!“

خرنگه چي ما تراوسه لاپسه نه وورسم ڪرڻ، نو مي دهغو دوو رسمونو خخه يو ورته وڪينس، دهغه بوارسم. زه دې خوانڪي خبري ته هڪ پڪ پاته سوم، چي راته وويل يي:

”نه! نه! زه دلوي مار په نس کي پيل نه غوارم. لوي مار خو ڏير خطر لري او پيل بيا ڏير خاي غواڙي. زه په ڪور کي دونه خاي نلرم. ماته پسهه رارسم ڪرڻ.“

وروسته مي پسهه ورسم ڪئي.

خوانڪي په خير خير ورته وڪتل، بيا يي وويل:

”يه، دا خوناجوره دي، يو بل پسهه رارسم ڪرڻ!“

بل پسهه مي ورسم ڪرڻ.

دا وار مي انڊيوال په خورا ادب سره و مسل او په احتياط يي راته وويل چي:

”ته هم بنه پوهيڙي... چي دا پسهه نه دي، د غره مږدي، پدي چي بنڪرونه

لري...“

ما يو بل رسم وروڪينس، خودغه رسم يي هم د خواناچيه وو، لکه هغه نور او وويل يي:

”دا خو ڏير زور دي، زه داسي پسهه غوارم چي يو شه عمر خولا ژوندئ وي.“

زما هم اخير نفس ورته تنگ سو، بل هم دا چي اوس مي نو بايد په خپل انجن لاس وهلي واي.

نو مي په يو شو ڪرنبو ورنبو دغه رسم په لاس ورڪر او په گريز مي ورته وويل چي:

”دغه سونڊخ (صندوق) دي، هغه پسهه چي ته يي غواڙي په دې سونڊخ کي دي!“

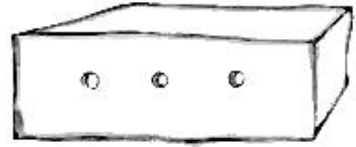
زه ودي سختگيره کوچني ته ارياني واخيستم، چي تندي يي سره وغور بدي

او وويل يي: ”داڪٽ مت هغه شي دي چي ما غونبتي. ته وايي دا پسهه به نو ڏير

واښه غواړي؟“

”ولي؟“

”ځکه چې زما په کور کې ټوله شيان کوچني دي...“

”حتماً ځایېږي. ما یو ډیر کوچنی پسه در رسم کړی دی.“

”دونه کوچنی هم نه دی لکه...؛ ورته گوره! هغه بیا بیده دی...“

په دغه ډول ما دا کوچنی شاهزاده وپېژندی.

{۳}

تر څو چې زه په دې پوهېدم چې دی د کومې خوا راغلی وو، ښه ډیر ځنډ په کښیوتی. دې

کوچني شاهزاده به زما څخه پخپله پرله پسې پوښتني کولې، خو دا سي ایسېدئ لکه زما دا

چې هیڅ نه اوري. خو د یوې یا بلې خبرې څخه به یې کرار کرار د راز په پورته کېدله.

د ده چې د لومړي ځل دپاره زما الوتکې ته پام سو (الوتکه به می نه وای ور رسم کړې، ځکه د

الوتکې رسمول اسانه کار نه دی) نو یې وپوښتل چې:

”دا څه تاتوک دی چې دلته پروت دی؟“

ما ورته وویل چې:

”دا تاتوک نه دی، دا الوزی، الوتکه ده. دا زما الوتکه

ده.“

ما نو په دې غاړه جگه وه چې وده ته می ویل، زه

الوتلای سم. خو د ده یو وار ناره سوه چې:

”څنگه؟ ته نو د اسمانه را لویدلئ یې؟“

ما په کیمینۍ سره ورته وویل: ”هو“

”او هو! دا ځنډوره خبره ده...“

ددې سره سم کوچنی شاهزاده د خندا میل ولاړئ، چې

رښتیا سي زه یې هم ودردولم.

زه خپل غم اخیستی وم او دا راته مهمه وه چې زما

واکيه هم په پام کې ونیول سي. خو ده پسي اوږده کړه

چې:

”بنه، ته چي هم د اسمانه راغلي يې، نو د کوم ستوري يې؟“
ما ته يو دم دده پر راز يوڅه رڼا ولويده او په تلوار مي پوښتنه ځني وکړه چي:
”نو ته د بل ستوري څخه راغلي يې؟“

ده جواب رانه کړ، خو په داسي حال کي چي زما الوتکي ته چورت وړی وو، کرار يې خپل سر وښوراوه اوراته ويل يې:

”معلمو ميري چي پر دې شي دي د دونه ليري ځايه نه يې راغلي...“ وروسته دي په خپلو فکرونو کي ډوب سو، چي ډير ځنډ په کښېوتی. بيا يې هغه زما پسې د جيبه راو کښ او ودي خپلي خزاني ته بنه چورت يووړ.

تاسي نو سوچ وکړئ، چي د دې ځوانکي د ”بل ستوري“ خبري به نو زما په پايشه کي څنگه کيکه را ايله کړي. نو نور هم په پسې سوم، چي پوره يې په حال خبر سم.

”بنه ځوانکيه، ته نو اوس د اراته ووايه چي ته څوک يې، د کم ځاي يې؛ څه د کانو او بوټو خو نه يې پيدا! او دا زما پسې چيري د ځان سره بيا يې؟“
ده پسله يوڅه چورته راته وويل:

”د دې سونځ چي تا و ماته ورسره را کړی دی، لوی بنه والی په دې کی دی، چي ده ته د شپې له خواد خوني کار ورکوي!“

”په رښتيا هم، خو که دي سم حال راته ووايه، نو په انعام کي به يو پري هم پسې درکم، چي د ورځي يې په ترې. يو موزي لا هم پر سربيره!“

پر کوچني شاهزاده د پري او موزي خبره بنه نه ولگيدله، ويل:

”ويې ترم، څنگه د عالمه وتلې خبره دي وکړه!“

”خو که يې ونه ترې، درڅه ولاړ به سي...“

زما شريک بيا کت کت په خدا سو:

”نو چيري به ولاړ سي؟“

”داسي مخامخ، يو ځاي لانه يو ځاي ته!“

وروسته کوچني شاهزاده په سمه راته

وويل چي:

”پروا نه لري، زما په کور کي بيله هغه هم دونه خاي نسته!“
او يو څه په فکر جن ډول يې دغه لاهم وويل:
”سړئ هلته داسي مخامخ بيله هغه هم ډيره لار نسي وهلاي...“

{۴}

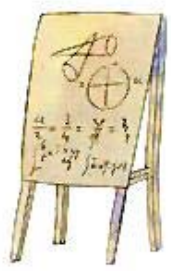
دوهم مهم شئ چي ما د خبرو څخه اخیسته وکړه، هغه داوه چي دده ستوری تریوه کور نه وو لوی. دا نو ماته عجیبه نه ایسېدله، ځکه زه په دې پوهیدم، چي تر لویو سیارو لکه مځکه، مریخ، زهره، مشتري... چي هره یوه یې خپل نوم لري، په سوو او زرو نوري داسي سیارې سته چي بعضي یې دونه کوچنی دي چي سړی یې په دوربین کی لا په اسانه نسي لیدلای. یو منجم چي د دغسي سیارو څخه یوه کشف کړي، نو د دې پر خاي چي نوم ورباندي کنسیردي، لمبر ورته وټاکي؛ لکه: ۳۲۵۱ لمبر استیروئید (ستورکی).

دغه کوچنی شاهزاده د ۲۱۲ لمبر ستوري وو. په دې نو ځکه زما ټینګ باوردئ چي داغسي پاڅه دلائل ورته لرم. دغه ستوری دلمري ځل دپاره په ۱۹۰۹ کال یوه ترکی منجم په خپل دوربین کي لیدلئ وو او بیا یې د منجمانو په نړیوال کنفرانس کي پر دا خپله موندنه یوه لویه مقاله لوستې وه، خو هغه وخت چا دده پر سورنا غورځنه وو نیولئ او نه یې د دې نوي ستوري په هکله خبري په باک راوړي وې.

دی یې نو په دې کولئ وو، چي په کنفرانس کي یې خپل وطني کالي اغوستي وه. دا نو د لویانو عادت دئ چي د خلگو په کالیو کي یې سترګي وي.

خو د نصیب او قسمت خبري دي، چي په ترکیه کي یوه دکتاتور واک ته درسیدو سره سم امر

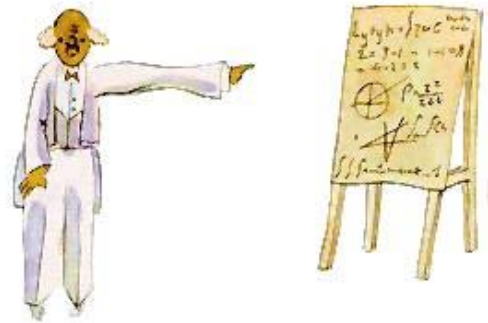

وکړ چي که بیا څوک په کالیو کي ولیدل سو، نو سړی چت مال یې لیلام! پسله دې به هر څوک سمه دمه اروپایي دریشي اغوندي!

دا فرمان د ۲۱۲ ب ستوري د شهرت دپاره په خیر تمام سو. ۱۹۲۰ کال وو، چي دغه منجم بیا هغه کنفرانس ته ورغئ او

خپله مقاله يې هلته بيا ولوسته، بيله دې چې څه کم و زيات پکښي راولي. خودا واري يې ښه فيشنې دريشي اغوستې وه او سات و بات يې پر ځاي وو. هغه وو چې د کنفرانس غړو په يوه سلا دده مقاله وستايه، د دې نوي ستوري وکشف ته يې ټولو گوتي په غاښ کي نيولې وې او آفرينونه يې پر ويل.

زه چې اوس و تاسي ته د دې ۲۸۲ ستوري پر هسي مازي خواوو څه وایم او دا خولا څه چې لمبر يې لا درښيم، دا نو يوازي د دې دپاره چې لويان په خوشاله سي. د لويانو شمير او عددونه ډير خوښ دي. که څوک ودوي ته ووايي، چې زه يو ښه ملگرئ لرم نو دوي به هيڅکله د دې ملگري پر مهمو خواوو پوښتني ونه کړي. دوي به دا ونه پوښتي چې دده څنگه او از دئ؟ کومه لوبه يې تر ټولو خوښه ده؟ دده بوراگانې خوښي دي که نه؟ دوي به د دې پر ځاي در څخه پوښتي چې: دی دڅو کلو دئ؟ څو ورونه لري؟ دی په ونه څو نه دئ، د پلار يې څو نه معاش دئ؟ پسله دغه ډول پوښتنو گروپونو نو دوي فکر کوي چې اوس يې نو په پلار او نيکه لا وپيژندئ.

که چيري سرئ ودوي ته ووايي، چې ما يوه داسي ښايسته کوټۍ ليدلې ده، چې دپخو څښتنو ده او په کړکيو کي يې گلان دي او پر بام يې هم سپيني کوټري گرزې ... نو ددغسي کوټۍ په ښايست ددوي سد نه رسېږي. مگر که چا ورته وويل چې ما داسي کوټۍ ليدلې ده چې يولک فرانکه ارزي، بيا نو ددوي رغ سي چې: واوا، د بدو سترگو دي په امان وي، و دغي ته نو کوټۍ وايي!

او يا که دوي ته ووايست چې، د دې کوچني شاهزاده دشتوالي لوي دليلونه هم دادي، چې دی ډير خوږ او دگرانښت وروو، بل دا چې خندل يې، په تيره بيا دا چې پسه يې غوښتئ. نو څوک چې پسه در څخه غواړي، دا معنا لري چې دی په رښتيا هم موجود وو...، نو دوي به ملنډي درباندي ووهي او په کوچنيانو کی به مو حساب کړي. خو که و دوي ته ووايست چې دی د ۲۸۲ ب لمبر ستوري وو، بيا نو د دوي باور کيږي او د نورو پوښتنو څخه به مو پر ارامه پريږدي. دوي نو همدغسي دي، سرئ دي نو د دوي په دغه عادتونو ځوانه بدوي. کوچنيانو ته ښايي چې و لويانو ته پراخ زړه او حوصله ولري.

هو، مور؛ يعنې هغه کسان چې دژوند په ماهيت پوهيږو، پر دغه تشو شميرو او عددو باندي خدا راځي. ما بايد دغه پيښه د نکل په شان پيل کړې واي. دا به پر بې واي چې داسي مي شروع په کړي واي:

چې وو نه وو، يو کوچنی شاهزاده وو. دې شاهزاده پر يو ستوري ژوند کاوه. دا ستورئ به نو په

غټواله دغونه وو لکه دی پخپله. دی یوازي وو او په ملگرو پسي گرزیدئ....

هغه خلگ چي د ژوند په راز پوهیږي، دغسي نکلونه د منلو وړ بولي.

زه غواړم چي یوه ورځ زما کتاب ته خلگ په خواره سترگه ونه گوري. زه چي دا خپل حال چا ته وایم، نو مي زړه ډیر راته نرئ سي. دا شپږ کاله کيږي چي شریک مي دخپل پسه سره راڅخه تللی دئ. زه چي دا دده پر کړو وړو خبري کوم، دا ددې لپاره کوم، چي دی راڅخه هیر نسي. د شریک هېرول د افسوس خبره ده، اوښه ملگرئ بیا هم هرڅوک نلري. ما هم کولای سواي چي د لویانو غوندي سم چي شمیر او لمبرونه یې ډیر خوښ دي. نو زه هم ولاړم، د رسامی د پاره مي قلمان او د رنگونو د بلي رانیول.

زما پرسن او سال نو مازي خبره نه ده چي سرئ دي بیا ورسامی. ته ملا وتړي. په تیره بیا دا چي سړي دي د شپږ کلنۍ راهیسي بیله د بوا مارانو څخه د بل شي په رسمولو لاس نه وي پوري کړئ. زه خوبه د خپل وس سره سم کونښن وکړم چي د واقعیتونو سره سم رسمونه وکارم، مگر په ځان پوره باور نه لرم چي دا کار دي وکړاي سم. یو رسم مي څه ښه وي، خوبل بیا د ورا ځایه معلومیږي چي واصل ته ورته نه دئ. زما بیا دا اندازو په نیولو کي هم خوند نسته. یو ځایه کوچنی شاهزاده راڅخه لوی سي، بل ځایه بیا ډیر راڅخه وړوکی سي. دده د کالیو رنگ هم اندیښنې را اچوي، خو زه به بیا هم خپل کونښن پر وکړم. کیداي سي چي حتا پر ډیرو مهمو شیانو دي لا تیروتنې راڅخه وسي. خو تر دغسي غلطیو به مي نور اتیرېږئ! شریک مي هیڅ وخت پوره بیانونه نه راته کول. کیداي سي چي ده پر ما د خپل ځان خیال کاوه، مگر زه نسیم کولاي چي د سونځ تر تختو دي پسه وویښم. زه چي رښتیا سي ډیرو لویانو ته سوئ یم او بیله هغه هم د وخت په تیریدو سره زړېږم.

{۵}

ما به هره ورځ دده څخه د سیارې، د سفر او د تگ په باره کي یوه نوې ځني اورېدله. وروسته به مي ښه پر ارامه دده پر خبرو فکر وکئ او یو نوئ مطلب به مي ځني وانگیږه. په دغه ډول زه په دریمه ورځ د بائوباب دونو په ناوړین ځني خبر سوم، هغه هم دپسه د سردبرکته، چي کوچني شاهزاده په خورا وارخطایي راته ویل:

“دا نورښتیا دي چي پسه بوټې او نیالگی خوري؟”

“هو، رښتیا دي.”

“ښه، اوس مي نو زړه پوره سو!”

زه په دې پوه نه سوم، چي دا نو ولي وده ته دو نه مهمه وه چي پسونه بوټې خوري؛ خو کوچني

شاهزاده پسي زياته کره چي:

نو د بائوباب* وني به هم خوري!

ما و کوچني شاهزاده ته د بائوباب آنج و بوري راوايستلې او ورته ومي ويل چي د بائوباب وني هسي بوتې او بناخلي نه دي چي پسه يې وخورلای سي، بلکه د جوماتونو تر منارو لا جگي وني دي، چي د پيلانو بسته ډلي ورولې، لا به يې په يوه بائوباب زور ونه رسيږي.

دا زما د پيلانو مثال دی و خداوه، ويل:

“سړی به نو دوي سر پر سر سره دروي...”

خو بيا يې په هونبنياري سره دا رموز راوړساره:

“د بائوباب وني هم اول کوچنی وي، وروسته وروسته دونه غټي سي!”

“دا خو ټيک ده، مگر ته ولی وايې چي ستا پسه دي هر ورو د بائوباب کوچنی وني و خوري؟”

* بائوباب يوه ونه ده چي په افريقا او استرالياکي وده کوي، ويل کيږي چي تنه يې تر شلو مترو پوري رسيږي او تر څلورو زرو کلونو پوري پايي. (ژباړونکی).

ده په داسي ډول راغبرگه کره، لکه تر لمر چي لا روښانه خبره وي، ويل:

“ښه سمه ده، گورو به ئې!”

ما خپل ټوله عقل او فکر په کار و اچاوه، چي موضوع د ريښې څخه ځانته روښانه کم خبره خو دا وه چي د دې کوچني شاهزاده پر سياره لکه د دا نورو سيارو په شان هم ښه بوتې وه او هم بد. خود بده مرغه چي د تخمونو ذات په سترگونه ليدل کيږي. دوي هلته په محکه کي غلي بيده وي، تر څو چي يو د دوی څخه راويښ سي، سره وغزيږي او داسي کرار کرار، لکه شرميږي چي، دلمر و خواته يو کوچنی او په زړه پوري نښ و باسي. دغه وارد واره يو بي ازاره نښ وي. که چا د

تريچه يا د گلاب خيال پروکړ، نو يې خپلي ودي ته پريږدي، هغسي چي دده زړه غواړي. اما که هرزه بوتی وو، نو يې سړی ځاي پر ځاي چاره کوي او د بيخه يې باسي؛ يعني هغه دم چي د چا شک په ورسپيږي.

د کوچني شاهزاده پر ستوري کرکجن تخمونه وه... او هغه بيا هم د بائوباب تخم، چي دده ټوله

سياره يې اخيستي
وه. بائوباب بيا
داسي شئ دئ، چي
که يې چا اول سر
چاره ونه کره، بيا
دي نو د خان حال
گوري! دده پر ټوله
سياره لاس برسي
او خپلي جرړي
تروباسي. که چيري
سياره کوچنی وه
اوبائوباب پر دیر
سول، نو يې سره
چوي.

وروسته کوچني شاهزاده راته وويل "دا نو په نظم اړه لري." او ويل يې:

"سړئ چي سهار وختي خپل تشناب وکړي نو سمدستي دي په پوره پاملرني سره دپتي د مخ غم
هم وځوري. يعني سړئ بايد دا د خان عادت وگرزوي چي هر سهار په پتي کي، مازي چي په پوه
سي، چي دا د بائوباب بوټئ دئ، نه د گلانو، نو ځاي پر ځاي دي د بيخه کارې. د بائوبابو او
گلانو نيسونه (جوانې) ترڅو چي دوي لا کوچني وي، د ير سره ورته وي. که څه هم دغه کار
يوڅه نفس تنگي لري، خو اسانه کار دئ."

يوه ورځ ده په ضمن کي دا راتيره کره چي د يوه بنايسته انځور په تکل کي سه، چي هلته زما د
ملک د کوچنيانو پر مغزو يوڅه تاثير وکړي او داسي يې ويل:

"که دوي يوه ورځ په سفر تله، په بڼه به يې ورسې. کله ناکله کيدا ي سي چي سړئ دنن کار سباته
پرېرېدي، مگر که چاد بائوباب کار وځنډ او نه نو ناورين ته دې خان ټينگوي. زه يوه ورځ پر يوه
داسي سياره پيښوم، چي يوه لټ او تيار خوره ژوند پر کاوه، د بائوباب درې بوټو ته يې پام نه
وو سوئ..."

نوزه هم راولاړ سوم او د دغي سياري انځور مي هغسي وکينښ چي کوچني شاهزاده راته ويلې

وه. که څه هم زما د شيخانو خبري نه دي خوښی او د بلي خوا د بائوباب څخه بيره هم داسي د عالمه وتلې نه وه؛ خود هغو خطرونو په وجه چي وهر هغه چا ته گوري، چي پر يوه سياره يې لار غلطه کړې وي، ځانته لازم وبلل چي دا يو وار خپله نرمه ورځ پرېږدم. نو مي په غټو تورو ورته کښل چي:

هلکو پام کوي! بائوباب دئ!

د دې د پاره چي د خپلو ملگرو پام و هغو پټو خطرو ته ورو اړوم، چي ما او دوي ته گوري، نو مي پردغه انځور ښه ډير کار وکړ. هغه درس چي زه يې په دغه ډول ورکوم، په خواريو يې هرو مرو ارزې. کيداي سي چي تا سي ته پوښتنه پيدا سي چي دا کتاب ولي نور داسي وتلي انځورونه نه لري لکه د دې بائوباب؟ جواب يې ډير ساده دئ، ما د دې کار د پاره خپل کونښن وکړ، خووس مي نه په

ورسيدي. اما دا د بائوباب وني چي مي رسمولې، نو د موضوع د ډير اهميت په خاطر مي زړه ورسره په هوا وو.

{۲}

اخ، کوچنی شاهزاده، زه وروسته وروسته ستا په دې کوچني او پریشانه ژوند پوه سوم. تا نو ددې دپاره چې فکر دي په بله کړې، بل څه نه درلودل، بيله دې چې وخت دي دلمرلويدو په مينه تيرکړې.

زه دڅلرمي ورځي په سهار درپوه سوم، چې تاراته ويل:

“زه پرلمرلوېدو مين يم، درڅه چې سيل يې وکړو...”

“تر هغو به وگورو...”

“تر څه پوري وگورو؟”

“تر هغو چې لمرلويږي!”

ته اول يوڅه هينس پاته سوې، وروسته پر خپل ځان خدا درغله او و ماته دي ويل:

“زه هره پلا داسي فکر کوم، لکه په خپل کور کې چې يم!”

خبره داسي ده؛ په امريکا کې چې غرمه وي، نو لکه هرڅوک چې پوهيږي، په فرانسه کې

لمرلويږي. نو که په امريکا کې دغرمې پر مهال دچا دلمرلوېدو سيل ته زړه وغواړي، نو دي په

يوه دقيقه کې ځان و فرانسې ته رسوي. خو پر دې خاورينه محکمه امريکا چيري او فرانسې چيري

ده ستا پر دې کوچني ستوري دغونه درته بس دي چې دخپلي چوکۍ سره يو لږ څه مخ ته ور

وسکيږي نو بل غروب به پسي ووينې، هره پلا چې دي چوکي وروړا ندي کوي، لمرلويدو به

وينې، پرله پسې دونه ډير چې ارمان دي په خيژي...

“هو، په يوه ورځ مي دروڅلويښت واره لمرلويدو وليدل!”

اولږڅه وروسته دي پسي وويل چې:

“ته هم پوهيږي، چې دچا زړه ورته ډک وي، نو يې لمرلويدو ته هوا کيږي..”

” ښه، نو د دغه دروڅلوښت واره لمرلويدو د سيل په ورځ دي ډير زړه درته ډک وو؟ ”
مگر کوچني شاهزاده جواب را نه کئ.

{۷}

بيا همدغه پسه وو، چي په پنځمه ورځ يې د کوچني شاهزاده د راز په روښانه کولو کي مرسته راسره کوله. کوچني شاهزاده بيله دې چي خبره يوې يا بلې خواته ځني ولاړه سي، او داسي لکه تر لمر چي لا روښانه خبره وي، راڅخه وپوښتل:

” پسه چي بوټي خوري، نو خود به گلان هم خوري! ”

” د پسه چي هرڅه خولې ته ورسې، نې نه وايي ”

” که گلانو اغزي درلودل هم يې خوري؟ ”

” رښتيا، دا گلان ولی اغزي کوي؟ ”

زه نه پوهيدم چي څه ورته ووايم. پر دغه وخت د خپل انجن د يوه سخت پيچ په خلاصولو اخته وم، بل دا چي زه هم خپل غم اخيستی وم، پدې چي دا زما واکيه هم خطرناکه راته ايسپدل، ډيري وسوسې په زړه کي رالويدلې، د بلي خوا مي د اوبو زيرمه هم اوس نو پر تماميدو وه.

” وايم، دا زوزان په څه درد خوري؟ ”

کوچني شاهزاده چي به يو وار پوښتنه وکړه بيا به يې نه پسي پريښوده. زه هم دانجن په پيچ سخت اخته وم، نو مي د ځانه ورته وويل چي:

” اغزي پخپله د هېڅ ښې نه دي، گلان يې هسي د بدنيتي کوي. ”

ده ”اوه“ کړه، اول يو څه چپ سو، خو وروسته يې په خورا درد ملامتي راواړوله اوراته ويل يې:

” دا دي نه منم! گلان ډير نرم طبيعته او بي ازاره دي، دوي په هر ډول چي وکولاي سي خپل ځانونه ساتي. دوي هسي فکر کوي چي گوندي داغزيو په مرسته به نو خطرناکه سي... ”

ما هېڅ نه ورته وويل؛ او په دغه ترڅ کي مي د ځان سره ويل چي که دې پيچ نوره سرسختی کوله، نوبله چاره نسته، د چکښ په زور به يې خلاصوم.

کوچني شاهزاده بيا په فکر وکي راگډ سو، ويل يې:

” او ته وايي چي دا گلان نو... ”

” نه، نه، زه دا نه وايم، هغه ما هسي درته ويل. ته مي هم وينې چي زه تر دې په مهمو شيانو اخته يم! ”

ده بد راته وکتل او ويې ويل:

” په مهمو شيانو! ”

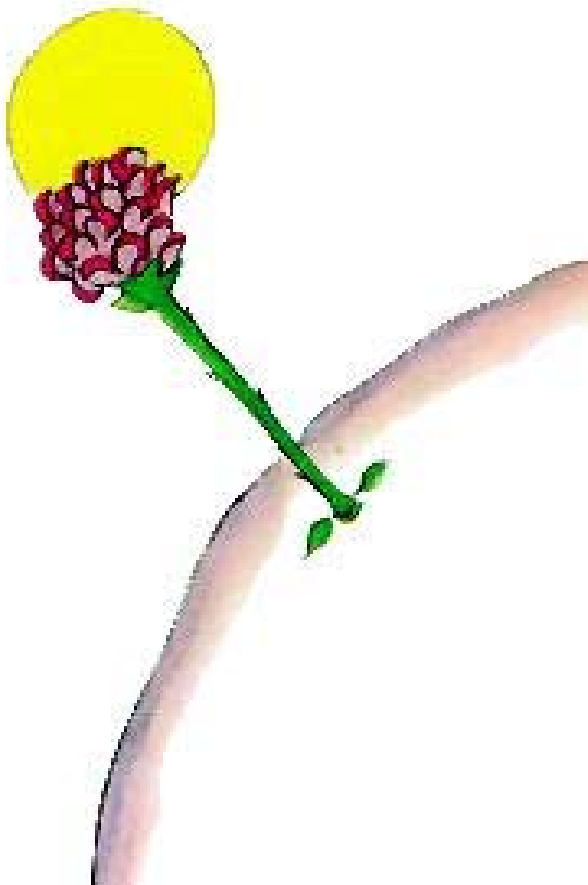
ده راته ڪتل چي زما چڪنبس په لاس ڪي، په گريسو مي لاسونه او ڪالي ڪڪڙ وه، او پريو شي ور
 ڪوږوم چي دده تر سترگو خورا بد ايسيدئ.ويل:
 ”ستا خخه هم داسي خبري ڪيري لکه دلويانو!“
 زه يې دي خبري و شرمولم خوده په بي رحمۍ سره پسي زياته ڪړه چي:
 ”ته هم پر هر شي خطا وزي، ټوله خبري درخخه گلدي وږي سي.“
 دي په رښتيا هم چي ډير پاربدلئ وو.

خپل طلايي وريښتان يې و باد ته پورته
 پورته غورخول او دغه يې راته ويل:
 ”زه يوه سياره پيژنم چي يوه تک سره
 بناغلي پرارولي دي. دده په خپل ژوند د
 گل بوي نه دي تر سرمو سوي، په خپل
 ژوند يې هم يوه ستوري ته ندي ڪتلي. په
 خپل ژوند څوک نه دي ورباندي گران
 سوي. ده په خپل ژوند کي بيله ټولولو او
 جمع کولو بل څه نه دي زده کړي. دي هم
 لکه ته، دغه دځان سره په وارو وارو وايي
 چي زه خويو جدي سرې يم، زه خويو
 جدي سرې يم! دي ډيره آره پرسيدلي
 دي. اما دغه شي انسان نه دي، بلکه يو
 اسفنج دي.“

”يو څه شي دي؟“
 ”اسفنج دي“

د کوچني شاهزاده اوس نو ډيره خروښه
 بڼه الوتې وه او ويل يې:

”په مليونو ڪلونه ڪيري چي گلونه اغزي لري، په مليونو ڪلونه ڪيري چي پسونه سره ددي هم
 گلونه خوري. او ته دا دونه مهمه نه بولي، چي سرې دي په دغه پوه سي، چي که اغزي هسي
 خوشي شيان وي، نو ولي گلان و ځان ته دونه تکليف ورکوي چي اغزي و کړي؟ دغه دپسو
 مبارزه دي دگلانو سره هيڅ مهمه نه وي؟ ددغه پنډ او تک سره تر ټولو او جمع کولو دي لاد
 پام وړ نه وي؟ او دا زه چي يو گل پيژنم چي پر ټوله نړۍ يوازي گل دي، بيله زما پر کوچني
 سياره بل هيڅ څاي هم نسته، نو که يو کوچني پسه بيله دي چي په پوه سي چي څه کوي، په يوه

کپ دغه گل دمينځه يوسي، دا دي نو هيڅ مهمه نه وي؟! ”

دی د ډیره خنمه سره سور او شین سو او ویل یې:

” که چا دیوه داسي گل سره مینه درلوده چې پر ملیونو ملیونو ستورو یوازنی گل وي او د دې دپاره چې دی خپله نیکمرغي احساس کړي، نو دغونه کفایت ورته کوي چې یو وار لوړ و اسمان ته وگوری او دځان سره ووايي: زما گل هلته لوړ دئ، یوځای لانه یوځای... خو که پسه دغه گل ترځان جار کړ، نو ده ته داسي معنا لري، لکه دا ټوله ستوري چې په یوه پلا ولو یږي! او دا دي نو هيڅ مهمه نه وي؟ ”

دی نور دخبرو ولوېدئ، برینگ په ژړا سو.

شپه را ماته سوې وه، ما دخپل کار ابزار سره راټول کړل. چکبن، پیچ، تنده او دمرگ بیره، دا ټوله مي د پامه ولویدل. دغه راته مهمه سوه چې پر یوه ستوري، یوې سیارې، دغه زما پر سیاره یعنی دلته پر مځکه، یو کوچنی شاهزاده دلا سا کړم! دی مي په غیر کې واخیستی، ومي ځنگاوه او په پُسه یې مي ورته وویل:

” هغه گل چې ستا خوښ دئ، هيڅ نه ور پینښیږي. زه به دا ستا پسه ته یو اوربوز ور رسم کړم... زه به دي گل ته یوه کتاره ور رسم کړم... زه به... ” نورنه پوهیدم چې څه ورته ووايم، ځان ډیر غیر ماهر راته ایسېدئ. زه نه پوهیدم چې دی څنگه دلا سا کړم، څنگه دده د خیالونو دنیا ته ځان ورسوم. ډیره د رازه ډکه ده، دغه د اوبنکو نړۍ! ”

{ ۸ }

اوس یې نو وخت وو، چې دغه گل مي ښه سم پیژندلئ وای. گلان دکوچني شاهزاده پر سیاره سرو کال وه. دغه به نومازي په وښو کې یوه گردۍ گیدۍ وه چې د شگوفو دپانو څخه به جوړه سوې وه. دوي دونه شیان نه وه او نه یې چاته سرخوړی پینښوئ. دوي به سهار هلته په وښو کې ووځلیدل، ماښام به ورک سول. خو یوه ورځ د دوي څخه یوه رینښه کړې وه؛ دیوه تخم څخه دا نو خدای خبر چې دکومه یې کړئ وو. کوچني شاهزاده یې نښ، چې ونورو ته هيڅ ورته نه وو، ښه څاری. کیدای سواي چې دغه بیا یو بل ډول بائباب وای. خودې بوټی ژر خپله وده پرې ایښې وه او پر غوټۍ راغلئ وو. دکوچني شاهزاده چې د دې غټې غوټې وده ښه تر سترگو لاندې وه، دغه یې دځان سره ویل چې ددې څخه به هم یو ښه شئ جوړ سي. خود غوټۍ سینگار لاپه خپله شنه خونه کې هيڅ نه تمامېدئ. خپل رنگونه یې په غور سره خوښول او کرار کرار یې خپل کالي اغوستل او خپلي پاني یې یو په بل پسې خوښولې. دې پر ځان ښه پام کاوه چې د غوړیدو پر مهال یې پاني داسي گونجی گونجی نه وي، لکه دکوکنارو دگل. پر ځان یې تلوار نه کاوه اوترڅو چې په پسول او گېڼو پوره نه وي ښایسته سوې، نه راوتله ددې د رازه ډک

سينگار ورځي ورځي وهلي وي ترڇو چي يوه ورځ سهار وختي ٽيڪ دلمرختو پرمهال يې دمخ
 خه پورنئ ايسته ڪري وو، او سره ددي چي دا ٽوله وخت پر خپل خان بنه گرز بدلې هم وه، په
 ارڙمي يې ويل:

“ اوه، زه لاد خوبه يم... بخسنه دي وي... سر مي لاداسي بيردي... ”

پر دغه وخت نو کوچني شاهزاده هم دخپل زره حال نسواي ځني پتولاي، ويل:
 “ دا څنگه بنايسته يې ! ”

گل په نرمي سره ورغبرگه ڪره چي: “ ڪه نه؟ ... زه هم اوس دلمر سره يوڄاي پيدا سوم... ”
 د کوچني شاهزاده هم په فڪر کي وگرز بدل چي دا گل ڪيمينه نه را ته بنڪاري، خود ڏيرتائيري
 دي.

دي لاپه دي فڪر کي وو، چي گل بيا ناز پروڪي:

“ زما په خيال چي اوس نو دناري وخت دي ” او ددي سره سم يې ورته وويل:
 “ دونه ڄوان يې، چي زما غم هم درسره
 وخورې؟ ! ”

کوچني شاهزاده چي ڏير حيرت ورته وري
 وو، ولاړي ژري يې د تازه اوبو يو اوپاش
 راوړ او گل يې په اوبه ڪئي. ڏير وخت لانه
 ووتير سوي، چي گل په خپلو غتو خبرو
 د کوچني شاهزاده په زوڪولو پيل وڪر.
 مثلاً، يوه ورځ چي يې دخپلو څلورو
 اغزيو خبري را پورته ڪري، نو وکوچني
 شاهزاده ته نه وري نه راوري، وايي:
 اوس يې نو ددي پرانگانو دخپلو تيزو
 نوکانو سره لاس خلاص!

کوچني شاهزاده دگيلي په ڍول ورته
 وويل چي:

“ يو خوزما پر ستوري پرانگان نسته، بل هم داچي پرانگان وابنه نه خوري.”

گل بيا يوڄه په نرمه وويل چي:

“ زه هم وابنه نه يم.”

شاهزاده وويل: “ وبخنه... ”

زه د پرانگانو خه نه بيريم، خود باده خه مي ڏيره ڪرڪه

کیرې؛ یوه تخته نه لرئ چې د باد مخ په ونیسي؟
 کوچني شاهزاده ویل:
 “د باد څخه دي کرکه کیرې ...؟”
 وروسته یې د ځان سره ویل:

دا نو دشنو گیاوو د پاره بڼه زیرئ نه بولم. او دا گل بیا بیخي نازک طبیعته دئ...

“مانښام به پرما یوه مرتبانه ایزدئ، ستاسي کره ډیر بیخ دئ، سم مو غم ندئ خوړل سوئ. د هغه ځایه چې زه راغلی یم...”

گل ځای پر ځای خپله خبره پرې کړه. ځکه دی د تخم یوه دانه وو، چې دې سیارې ته راغلی وو.

تر دې مهاله د دنیا ناخبره وو. گل چې پر خپلو دروغو گورئ مورئ و نیول سو، نو د شرمه بله پر درېدلې وه، په ټوخي یې ځان تیراوه، چې پر کوچني شاهزاده ملامتي ورواړوي.

“هغه تخته مو څنگه سوه...؟”

“ما هم اوس راوړله، خو تاسي په خبرو اخته کړم!”

گل بیا پر ستوني زور کړ، چې په خپل ټوخي دی و زوکلوي. نو د کوچني شاهزاده هم پر خپل گرانست او بڼه نیته سربیره د هغه اوله سره لا پر گل زړه غیر سوئ وو، او د گل ایله او بې مانا خبري یې بې حده ټینګي نیولي وې او ډیر په زهیر سوئ وو.

یوه ورځ یې وماته تر خولې ووتل چې:

“ما باید دده پر خبرو غوږنه نیولای. سرئ دي د گلانو یوازې سیل کوي او بویوي دې. زما گل دا ټوله سیاره را خوشبویه کوله، خو زه نه پوهېدم چې څنگه خوند ځني واخلم. دا د پړانگانو د نوکانو خبرو یې باید پر ما تاثیر کړی واي او زړه یې رانرم کړی واي.”

ده دغه رازلا هم راسره شريك كئ چي:

”زه هغه وخت نه پوهيدم! ما بايد دده عمل ته كتلاي، نه يې خبرو ته. ده دی راته ځلېدئ او په خپل
بنه بدی يې زما روح تازه كاوه. زه بايد نه واي ځني تبستېدلئ. دا يو خوشه ساده ناخبري مي پر ځان
نه ډيرو لاي، يو ازي مي بوی او بنايست ته
كتلاي. گلان نو هر وخت دغسي دوه مخي لري. خو
زه هغه وخت لا ډير كوچنئ وم، چي په قدر يې پوه
سم.

{ ۹ }

زما په خيال چي دی دخپلي تيښتي پر وخت د
وحشي مرغيو د سپل سره تللی وو. ددغې ورځي په
سهار چي ده پر کډه لرگی ايښوئ، خپله سياره يې
بنه سره ورتوله او جارو کره او په ډير احتياط يې
هغه دوه ژوندي اورغورځونکي غرونه هم جارو

کرل. ده دوه ژوندي اورغورځونکي غرونه درلوده، چي دسهار د ناري او چاي پخولو دپاره په
کار ورتله. يو يې هم مړ اورغورځونکئ غر درلود. دځان سره يې ويل، چي نه ويل کيږي،
دخدای ښې او بدې دي، چي څه پيښه نسي. نو يې هغه مړ آتشفشان هم جارو کئ. ددغو
غرونو که سم غم وخورل سي او جارو سي، نو سم يولاس او نرم نرم بليږي، سر نه اخلي. هلته چي
يو ددغو اورغورځونکو غرونو څخه يو سرو اخلي، نو اور يې ددې ځاي تر دېوالي بخاري نه
ډيريږي. څرنگه چي مور پردي خپله مخکه ډير کوچني يو او د اورغورځونکو غرو په
جارو کولو مو وس نه رسيږي؛ نو خود مو ژوند ورسره په داردئ.

کوچني شاهزاده په خواشینی د بائوباب يو څو بوتې له بيخه وکښل. ده دا نه گڼله چي يو وخت
دي دلته بيرته راسي. خو دا يو څو ورځني کارونو نن وده ته بل ډول بنه خوندور کاوه. خو هغه
وخت چي گل يې د وروستي ځل دپاره اوبه کئ او مرتبانه يې راوړله، نو د ارمانه ژړا ورته
و دريدله. وگل ته يې ويل چي:

”گله دخداي په امان!“

خو گل هيڅ جواب ورنه کئ.

بيا يې ښغ پر وکئ چي:

”وايم، دخداي په امان!“

گل غاڙه تازه ڪڙه، خودا وارد زڪامه نه. اوور ته پي ويل:

”ما ته حق را پل ڪه، زه هغه وخت نه پوهيدم. ڪوئبنس ڪوه چي خان دي خوشاله وساتي“

ڪوچني شاهزاده چي دا وارد گل بي ايراده خبري واور يدي، نو په داسي حال ڪي چي هغه مرتبانه پي هم په لاس ڪي وه هڪ پڪ ورته ولاڙي، دي دگل په دي نرم وضعیت هيخ پوه نسو.

گل پسي ورته وويل:

”هو، ته راباندي گران پي. ته په دي نه پوهيدي. دا زما گناه ده. خير، دونه مهمه نه ده. چي ربنسيا سي، ته هم داسي پخ وي لکه زه. ڪوئبنس ڪوه چي خان دي خوشاله وساتي... دا مرتبانه پريږده، سرمه په گرزوه؛ زما نور نه ده په کار...“

”نو دا باد...؟“

”زه هم دونه سخت زڪام نه يم، دشپي شمال به بنه راباندي ولگيري. زه هم گل يم.“

”او دا حيوانان...؟“

”نو بنايسته بوراگاني چي غوارم، ددي دوو دروو چينجيانو زور به خود وڙم. وايي دوي سره هم دسري سات تيريڙي. بل به نو څوڪ زما احوال ونيسي؟ ته به هلته ليري په بل ولات ڪي پي.“

پاته دا غٽ حيوانان سول، دهغو څخه بيره په زڙه ڪي نه رالويڙي. خپلي منگولي لرم!“
گل وروسته خپل حال ورسره شريڪ ڪي او هغه خپل څلور اغزي پي وربنڪاره ڪڙل، بيا پي نو ورته وويل: ”تا چي دتگ په ٽينگه نيت ڪريدي، نو ورڻه، مه پي راباندي اوڙدوه، چي خواهيني لري!“

څرنگه چي دغه يو دآره ڊڪ گل وو، نه پي غوبتل چي دي پي ڙا وويني.

دی ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹ او ۳۳۰ ستورو په سیمه کي وو. و د غو ستورو ته یې په دې خاطر سفرونه پیل کړل، چي ځان بوخت کړي او بل هم داچي یوڅه زده کړي. پر دې لومړي ستوري یو پاچا او سیدی. دې پاچا د سره بخمل او د قائم د پوستکي چوڅه اغوستې وه او پر یوڅه ساده خو شاهانه تخت باندي ناست وو. دې پاچا چي کوچنی شاهزاده ولیدئ، نو یې رخ سو چي:

“ها، هغه دی رعیت می!”

کوچني شاهزاده د ځان سره ویل، چي دی نو ما دکومي خوا پیژني، ده خوزه تر اوسه لیدلئ لا هم نه وم. دی په دې لانه پوهېدئ چي د پاچهانو په خیال دا نړۍ بیخي ساده شئ ده، هغه داچي، هر څوک ددوي رعیت وي.

پاچا ورته وویل: “را نږدې سه چي سم دي ووینم!”

د دې پاچانو غاړه جگه وه، چي اوس نو یو پیدا سو چي دی خپله پاچاهي پروکړي. کوچني شاهزاده دناستي په ځای پسي کتل، خو ټوله سیاره د پاچا چوڅي اخیستې وه. نو د ناچاری څخه ودریدئ او څرنگه چي سترئ ستومانه وو، نو اړېمی ورته ودریدله. پاچا ورته ویل:

“دا د شاهي تشریفاتو سره ډیره مخالفه ده چي څوک د پاچا په حضور کي اړېمی وکارې. بیا به اړېمی نه راته کارې!”

کوچنی شاهزاده سره ننوتئ، ویل یې:

“خو نه یې سم درولای. ما اورده لار وهلې ده، تر اوسه می سترگه لانه ده پته کړې.”

پاچاچي دا واوریدل نو یې وویل:

“نو پرتا امر کوم چي اړېمی وکاره. دا کلونه کیږي چي څوک می پر اړېمی نه دی لیدلئ.

اړېمی وماته بیخي نادره شئ ده، ژر سه بیا اړېمی وکاره! دا زما امر دی!”

د کوچني شاهزاده مخ تک سور سو او په گنگوره ژبه یې ورته ویل:

“دې امر دي و بیرولم، نې سم کنبلاي...”

پاچا هه کړل، ویل:

“نوزه بیا امر درباندي کوم چي... اړېمی دي ژر وکاره، وایم ژر!”

د پاچا يو څه بونهارى وو او قهرجن معلوميدئ، وده ته دا ډيره مهمه وه، چي واكمني يې پر سر او سترگو ومنل سي. ده هيڅ ياغي او باغي نسواي زغملاي. دده مطلقه پاچهي وه. خو څرنگه چي دى يو خيرخواه پاچا وو، نو پر عقل برابر امرونه يې كول.

ده به په خپلو خبرو كې داسي ويل، "كه زه وغواړم...؛ فرض يې كه زه د يوه جنرال څخه وغواړم چي راته تپوس سي، او دغه جنرال زما و امر ته غاړه كښې نږدي، نو دا به ددې جنرال گناه نه بلكه زما گناه وي."

كوچني شاهزاده په ماته خوله ورته وويل: "اجازه ده چي كښينم؟"

پاچا ورته وويل: "زه پرتا امر كوم چي كښينه!" او ددې سره يې سم يې دخپلي بخملي چوخي يوې څوكي ته لاس وروغزاوه او په شاهانه ډول يې ورتهوله كړه.

كوچنئ شاهزاده پدې چورت كې وو، چي دا سياره خودونه كوچنئ ده، نو دى دلته پر چا باندي خپل امر چلوي؟ نو يې پاچا ته وويل: "باداره... زما سردي په امان وي، يوه پوښتنه مي در څخه كوله..."

پاچاهم په تلوار ورته وويل: "زه پرتا امر كوم چي پوښتنه دي را څخه وكړې!"

"صاحبه... تاسي پر څشي باندي حكومت كوي؟"

پاچا لنډه ورته راوگرزول چي: "پر هر شي!"

بيا يې و خپلي سياري او دا نورو لويو او كوچنيو ستورو ته خورا د معنا ډكه اشاره وكړه.

كوچني شاهزاده ورته ويل: "پر دغو ټولو؟"

پاچا ورته ويل: "هو، پر دغو ټولو..."

دا ځكه چي ده نه يوازي خپله مطلقه پاچهي كوله، بلكه داسي پاچا يې ځان باله چي پر نورو لويو او كوچنيو ستورو يې هم امر چليدئ.

"نو دا ستوري هم ستاسي اطاعت كوي؟"

پاچا ويل: "پدې كې خوشك نسته، دوي ټوله د امر تابع دي. زه ياغيان نسوم زغملاي."

كوچنئ شاهزاده د پاچاودې دونه پراخي واكمنئ ته اريان سو. دځان سره يې ويل، كه ما دونه واك درلوداي، نو به مي په يوه ورځ نه يوازي درو څلوښت واړه بلكه دو او يا، يا سل او حتا دوه سوه واړه دلمر لويو سيل كړئ واي او هغه هم بيله دې چي خپله چوكئ پسې وروسكوم.

پر دې وخت نو پر خپله
پرديسي او خپل
كوچني ستوري پر
پريښوولو يوڅه ارمان
ورته ودرېدئ، نو يې

زړه راغونډه کړی او پر پاچایې یو ناز وکړی، ویل:

“زما ولمر لوییدو ته هوا کیږي... زما د زړه د پاره خو یو وار پر لمر امر وکړی چې ولویږي...”
پاچا ورته ویل:

“که د یوه جنرال څخه و غواړم چې لکه بوراګاني دیوه گل څخه دي بل ته والوزي، یادي یوه غمیزه راته ولیکي او یادي راته ټپوس سي، او دغه جنرال زما امر پر ځای نه کړي، نو ته ووايه چې څوک به گرم وي، دی او که زه؟”

کوچني شاهزاده په پوره ډاډ سره ورته وويل:

“تاسي به گرم یاست.”

پاچا ورته وويل:

“هو، سم دي وويل. سړی باید دهر چا څخه دهغه دوس په اندازه غوښتنه وکړي.” او پسي ویې ويل چې:

“واکمني تر هر څه دمخه پر هوښیاري ولاړه ده. که ته پر خپلو خلکو امر وکړي، چې ورځی ټوله ځانونه درياب ته واچوی، نو دوي به په بلوا لاس پوري کړي. زه دا حق لرم چې د خلکو څخه اطاعت و غواړم، دا ځکه چې زما امرونه پر عقل برابر دي.”

د کوچني شاهزاده چې هیڅکله خپله پوښتنه نه هیرېدلې، نو یې پاچا ته بیا وریاده کړه چې: “ښه نو، هغه زما لمر لویده څنګه سوه؟”

“ته دي خپل لمر لویده راڅخه و غواړه، زه به امر پر وکم، خو زما دواکمنی د حکمت سره به سم تر هغو وگورم، چې شرائط مساعد سي.”

کوچني شاهزاده ځني وپوښتل چې:

“دا به کله سره ورسیري؟”

په داسي حال کي چې پاچا خپله جنټري سره اړوله، نو یې ورته وويل:

“هم، هه... پر... پر... دا به نن ماښام پوره پراوه بجې او څلویښت دقیقې وي. بیا به نو ته گورې چې څنګه زما امر پر سر او سترگو منل کیږي.”

کوچني شاهزاده ته اړېمی ودرېدله یولږ څه دیغ سو، او پر ځني تیر سوي لمر لویدو یې ارمان وکړ. بیا یې پاچا ته وويل:

“ښه، زما نو دلته نور څه نه دي پاته، زه پر خپله تره ځم!”

پاچا چې په دې تبعه خوشالي کوله، نو یې امر پر وکړ چې:

“یه، ته به نه ځي، زه به تا وزیر کم.”

“د څشي وزیر؟”

“د..... د عدلیې وزیر!”

”نو دلته خو څوک نسته چي پريکړي مي پرکړي واي.“

پاچا ويل:

”دا سرئ نسي ويلاي، زه لا تر اوسه په دوره نه يم وتلئ، زه نو هم اوس سپين ږيرئ سوم، په تگ

ژر سترئ کيرم. د موټر دپاره بيا ځاي نلرم.“

کوچنئ شاهزاده ورکوږ سو، دسيارې وهغي بلي خواته يې نظر وچاوه، بيا يې پاچاته وويل:

”اوه، ما دسيارې هغه بله خوا هم وليدله، هلته هم څوک نه ليدل کيږي.“

پاچا ورته وويل:

”نو پر خپل ځان به پريکړي او قضاوت کوي! دا تر هرڅه سخت کار دئ. پر خپل ځان قضاوت

کول نظر و دېته چي سرئ پر نورو قضاوت او پريکړي وکړي، ډير زور غواړي. که تا وکولاي

سواي چي خپل ځان پخپله محاکمه کړي، نو په رښتيا چي پوه يې.“

کوچني شاهزاده ورته وويل:

”زه هر ځاي چي يم، هلته خپل ځان پخپله محاکمه کولاي سم. ددې کار دپاره خو حتمي نه ده

چي زه دلته پاته سم.“

پاچا هم، هم کړه، او ويې ويل:

”زما په خيال چي دلته زما پرسياره، يو ځاي لانه يو ځاي يوه مږه ده. زه يې دشيپې کړي او درزئ

اورم. ته به پر دغه مږه قاضي سي. کله ناکله به پر دې د اعدام حکم کوي او پدې ډول به ددې

ژوند ستا په عدلي پريکړو تړلئ وي. خو ته به يې هره پلا بڅښي، چي د بل وار دپاره مږه در پاته

سي. دلته خودغه يوه مږه ده.“

کوچني شاهزاده ورته وويل:

”زما د اعدام د حکمونو څخه کرکه کيږي، اوس نو زما په خيال بايد چي ولاړ سم.“

پاچا ويل: يه، نه به ځي!

کوچني شاهزاده چي اوس نو ټينگ نيت کړئ وو، خو نه يې غوښتل چي دغه سپين ږيرئ

ټولواک خوا بدئ کړي، نو يې داسي ورته وويل:

”که د اعليحضرت حضور د خپل رعيت څخه پر خپل وخت او زمان اطاعت غواړي، نو پر

مادي يو معقول امر وکړي؛ تاسي د مثال په توگه پر ما امر کولاي سي چي په يوه دقيقه کي

ستاسي دمخه ورک سم. ماته داسي ښکاري چي اوس نو ودې امر ته شرائط ډير مساعد سوي

دي...“

څرنگه چي هيڅ جواب ور نه کړل سو، نو کوچني شاهزاده اول څه صبر وکړ، وروسته په يوه سره

اسوبلئ ځني رهي سو.

پر دې وخت پاچا پسې ږغ کړه چي:

”زه تا خپل سفیر ټاکم.“ او غوښتل يې چې پدې ډول خپله ددبده ښکاره کړي.
کوچني شاهزاده پر لار دځان سره ويل چې دا لويان هم عجيب و غريب خلگ دي.

{۱۱}

پر دې دوهمه سياره يوه خانتما سړي
اړولي وه.

دې خانتما او باتک چې کوچنی شاهزاده
دليري وليدئ، نو يې ناري سوي:

”واوا، واوا، هغه دئ، يو څوک راغي
چي گوته په غاښ کي راته ونيسي.“

دا په دې خاطر چې د باتکانو په گمان
خلگ يوازي ددوي ستايونکي وي.

کوچني شاهزاده ورته ويل:

”سلام عليكم؛ دامو عجبته ټوپۍ پرسر
ده.“

باتک ورته ويل: ”داد سلامۍ دپاره ده،
د سلامۍ!“

”زما ليدو ته چې خلگ راوتلي وي او
چک چکي راته کوي نو زه دا خپله ټوپۍ

دسره ورته کښته کوم. خود بده مرغه چې
دلته هيڅوک نه راځي.“

کوچنی شاهزاده په دې خبره پوه نه سو.
خو دده دپاره يې ويل: ”ښه، داسي“

وروسته باتک ورته ويل: ”ته دي لاسونه
سره وټکوه.“

ده چې لاسونه سره وټکول، باتک ټوپۍ
دتعظيم پر ډول دسره ورته پورته کړه.

کوچني شاهزاده دځان سره ويل چې تر هغه پاچا خو دده سره دسړي سات تير يږي.
ده چې بيا لاسونه سره وټکول، باتک بيا خپله ټوپۍ دسره ورته پورته کړه.

لږ گړئ وروسته چې کوچني

شاهزاده ته دغه لوبه تکرار سوه او نوريې خوند نه ورکاوه، نويې ورته وويل:
“که سړئ وغواړي چې دا خولۍ دي دسره لاندي ولويږي، نو څه باد وکړي؟”
پر دې پوښتنه يې غوږونه کاڼه واچول، باټک يوازي خپله ستاينه اوري.
خود کوچني شاهزاده څخه يې پوښتنه وکړه چې: “ته په رښتيا ماته حيران تللي يې؟”
“حيران تلل، دا يعني څه؟”

“ماته حيران تلل يا تعجب کول دامعنا لري، چې څوک دا ومني چې زه ترهرچا تکړه يم، کالي
مي ترهرچا ښايسته دي او پر دا ټوله سياره ترما شتمن او هونبنيار سړئ نسته.”
کوچني شاهزاده ورته وويل: “نوته خو پر دې خپله سياره يوازي يې!”
باټک ورته وويل: “پروا نلري، زما دزړه دپاره خو يو وار حيران راته ولاړسه!”
کوچني شاهزاده ورته وويل: “سمه ده، زه حيران درته تللي يم.”
ورسته يې سروښوراوه او د باټک څخه يې پوښتنه وکړه چې: “دا نو ولی وتاته دونه مهمه ده؟”
پسله دې کوچني شاهزاده دده څخه هم په تراټ ولاړي، او پر لاري يې دځان سره وويل، دا لويان په
رښتيا هم چې د حيرانتيا وړ دي.

{۱۲}

پر دې بله سياره يوه عملي (شرابي) ژوند کاوه. که څه هم دا ليدنه کتنه ډيره لنډه وه خو کوچني
شاهزاده يې ډير خواشيني کړ.
کوچني شاهزاده چې دغه سړئ وليدئ، چې يو لږ ډک او تش بوتلان ورته پراته دي او داسي
چپ ورته ناست دئ لکه د ژړو بت. نويې رغ پر وکړ چې “دا په څه اخته يې؟”
دې عملي په خواشيني ډول ورته وويل چې:
“زه نشه کوم.”
کوچني شاهزاده بيا پوښتنه ځني وکړه چې:
“نو نشه ولی کوي؟”
عملي ورته وويل: “د دې د پاره نشه کوم چې هير مي سي.”
په داسي حال کي چې د کوچني شاهزاده زړه پر وسو، نويې بيا پوښتنه ځني وکړه:
“چي څه شي دي هيرسي؟”
عملي ورته وويل: “چي خپل شرم مي هيرسي.”
ده غوښتل يو څه مرسته ورسره وکړي، نويې بيا پوښتنه ځني وکړه چې:
“نو پرڅه شرميږي؟”

عملي ويل: ” په دې شرمېږم چې زه نشه کوم.“
او د دې خبرې سره بيا په خپل سکوت کې ورک سو.

وروسته نو کوچنئ شاهزاده دده څخه هم په مات زړه ولاړئ او پر لار يې دځان سره ويل چې: ” دا لويان بيخي ډير د حيرانتيا وړ خلگ دي.“

{ ۱۳ }

دا څلورمه سياره د يوه سوداگرو ه دی بيا دونه مصرف وو، چې و کوچني شاهزاده ته يې سرلا راپورته نه کئ.

کوچني شاهزاده ورته ويل:

” سلام عليكم؛ سگريټ مو مرسوئ دئ.“

” درې او دوه مي دي پنځه، پنځه او اووه دوو لس، دوو لس او درې پنځه لس. و عليكم! پينځه لس او اووه مي دي دوه ويشت دوه ويشت و شپږ مي دي اته ويشت. د سگريټ بلو لو ته وخت نلرم. شپږ ويشت او پنځه مي دي هم يوديرش. ام؛ دانو پوره پنځه سوه يو مليون شپږ سوه دوه ويشت زره اووه سوه يوديرش سول.“

” دخه شي پنځه سوه مليونه کيږي.“

څنگه؟ ښه ته تر اوسه لا دلته يې؟ پنځه سوه يو مليون د... .. زه هم په حساب کې ورک سوم... په کار کې تردوو غوږو غرق يم! زه يو جدي سپرئ يم. دا دکوچنيانو کارونه نه کوم. دوه او پنځه اوه... ”

کوچني شاهزاده چې به

پوښتنه وکړه، نو تر جواب يې هيڅ نه تيريدئ. نو يې بيا پوښتنه ځني وکړه چې:

” و ايم دا پنځه سوه يو مليونه د څشي؟“

سوداگر سر ورته راپورته کئ او ويې ويل چې:

” زه په دا څلور پنځوس کال چې پر دې سياره ژوند کوم، درې واره اخلاص سوئ يم. دلومړي وار

د پاره دوه ويشت کاله دمخه يوې خزدکي ډيرو کړولم، خداي خبر چي د کومي خوا راغلي وه،
خوبل ډول ترپي او خريپي يې اچولئ وو. دوهم وار بيا يوولس کاله دمخه وو چي د هډوکو په
رنځ اخته سوم، دا هم له دې امله چي ناست ناست وم، زه خود کار سرئ يم، وخت نه لرم چي
دوري هوري چکرونه ووهم. او اوس بيا دا دريم وار دئ چي ته په حساب کي راگلډ سوې. بنه، نو
ماويل چي پنځه سوه يو مليون..“

”وايم دڅه شي مليونه؟“

سوداگر پوه سو چي بيغمه دي نه پريږدي، نو ويل يې:

”په دا مليونو کوچني شيان چي سرئ يې په اسمان کي کله کله ويني.“

”مچان نبيې؟“

نه...، دا کوچني بر بنسند وکي شيان نبيم.

”مچمچياني نبيې؟“

نه نه...، دا د سرو زرو کوچني شيان نبيم، چي دا ايله دنگه خلگ يې په خوب او خيال کي ورک
دي.

”بنه، ته داستوري بولي؟“

”نو ستوري يې و بوله!“

”په دا پنځه مليونه ستورو دي نو څه کوي؟“

”څه په کوم؟“

”هو!“

”هيڅ نه په کوم، زه يې خاوند يم“

”ما يو پاچا ليدلئ وو، هغه به...“

”دا بيخي بله خبره ده، پاچهان يې پخپله خاوندان نه دي. دوي يوازي حکومت پر کوي.“

”نو ستا گټه په دي ستورو کي څه ده؟“

”زه په شتمن يم.“

”نو په شتمني دي څه کوي؟“

”نور ستوري په رانيسم، که چا درلودل.“

کوچني شاهزاده دځان سره ويل، چي دی هم وهغه عملي ته سويدي. خو په دغه ترڅ کي يې

نوري پوښتني هم ځني کولې.

”سرئ څنگه د ستورو خاوند کيداي سي؟“

سوداگر په تريو تندي ورته وويل: ”په هر چا چي اړه لري.“

”زه خونہ ورته پوهيرم، گواکي په هيچا!“
”نوزما دي، حڪه چي ترهرچا دمخه ما په دې هکله فکر کړي دي.“
”بس دغونه؟“

”معلومداره، که ته پر يوه الماس پيښ سوې، که د بل چانه وو، نو ستا دي. که پر يوه ټاپو پيښ سوې، او په چايې اړه نه درلوده، نو ستا سوه. که د لومړي وار دپاره ستا په فکر کي يوشه در وگرزیدئ، او ته بيا هغه پر خپل نامه ثبت کړې، نو يوازي په تا اړه لري. او زه چي يم، زه دستور و خاوند يم حڪه تر ما دمخه هيچا پدې هکله فکر نه دي کړي چي دستور و خاوند دي سي.“

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”دا خورښتيا وايې، مگر ته څه په کوي؟“
سوداگرو ويل: ”زه خپله ميرزايي پر کوم، زه يې شميرم، پسله هغه يې بيا شميرم. دا خواسانه کار نه دي، زه د کار سرې يم.“

د کوچني شاهزاده چي قناعت نه سو حاصل، نو يې ورته وويل:
”زه چي يو ورينمين شال لرم، نو کولاي سم چي پر غاړه يې وترم او هري خواته چي ځم، راسره وي، که زه يو گل لرم، نو کولاي سم چي ويې شکوم او د ځان سره يې يوسم. اما ته دي دا ستوري نسې شکولاي.“

”نه، مگر زه کولاي سم چي په بانک کي يې وساتم.“
”دا يعني څه؟“

”دا دغه معنا لري، چي زه دخپلو ستورو شمېر د کاغذه پر يوه کوچني پاڼه ليکم، دغه پاڼه بيا د ميز په جعبه کي امانت ساتم.“
”بس، دغونه؟“

”هو، دغه کفايت کوي.“

کوچني شاهزاده د ځان سره ويل: ”دا د ساتيري خبري او يوشاعرانه خيالونه دي. سرې دي دو نه ټينگي نه نيسي.“ خو دغه يې لا سوداگر ته وويل:

”زه يو گل لرم، چي هره ورځ يې اوبوم. زه د درو اورغور ځونکو غرونو خاوند يم، چي هره اونۍ يې جارو کوم. زه د دې مړو اورغور ځونکو غرونو غم هم خورم، حڪه سرې نه پوهيرې، چي څه پيښه نسي. دا زما د اورغور ځونکو غرونو اوزما د گل په خيره، چي زه يې خاوند يم. مگر ته خوددې ستورو په هيڅ درد نه خوري...“

سوداگر خپله خوله خلاصه خلاصه کوله، خو جواب نه ترراوتي.

تر دې وروسته کوچني شاهزاده هم ځني ولاړي. پر لاري يې د ځان سره ويل چي:
”لويان په رښتيا هم چي بيخي غيرعادي خلگ دي.“

دا پنځمه سياره ډيره د حيرانتيا وړ وه. دا تر ټولو کوچنۍ سياره وه. دونه کوچنۍ وه، چې يوازي د يوه چوکيدار او د خراغ د يوې خادې د پاره بسېدلې. کوچني شاهزاده ته دغه نه وه روښانه، چې هلته ليري، د اسمان پر يوه سياره، چې نه يو کور پکښي سته، نه اور، نه اوسيدونکي، نو دا چوکيدار او داد سړک د خراغ خاده د څه د پاره دي.

بيا يې د ځان سره ويل چې کېدای سي دا چوکيدار يوڅه باوله وي، خو دونه ډير هم نه لکه هغه پاچا، هغه خانتما، هغه عملي سړی او يا هغه سوداگر. دده کار چې نور څه نه وي، يوه معنا خو لري. دی چې خپل خراغ ولگوي، نو داسي يې وېوله لکه يونوئ ستورئ چې پر دې نړي وځلوي يا يونوئ گل و غوروي. خراغ چې مړ کي، نو ستوري او گل بيديري. دا يو ډير ښايسته مصروفيت دی، په رښتيا هم چې ډير گټور کار دی، ځکه چې ښايسته دی.

دی چې ودي سياري ته راوړسیدئ، نو يې د چوکيدار سره په ډير درناوي روغېر وکئ:

“ورځ دي په خير، دا خپل خراغ دي ولي مړ کئ؟”

چوکيدار ورته ويل: “ماته دغه امر سویدئ، ورځ دي په خير”

“امر څه شي دی؟”

“امر دغه دی، چې خراغ مړ کم، شپه دي په خير.”

او ددې سره يې سم بېرته خراغ ولگاوه.

“نو ولي دي داسي ژر بېرته ولگاوه؟”

چوکيدار ورته ويل: “دغسي امر سویدئ.”

کوچني شاهزاده ورته ويل: “نسوم پوه!”

چوکيدار ويل: “دا د پوهيدو خبره نه ده. امر نو امر دی، ورځ دي په خير.”

چوکيدار بيا خپل خراغ مړ کئ. او پسله هغه يې په خپل سره بادامي دستمال د تندي خولې وچي کړې او ويل يې: “ورورکيه، ډيره بدمرغه دنده را په غاړه ده. پخوا ښه وو، هرڅه پر عقل برابر وه سهار به مي خراغ واژه، ماښام به مي لگاوه. نور به مي کړی ورځ د مه غلطوله، او ټوله شپه به مي خوب کاوه.”

“نو د هغه راهيسي بل امر سویدئ؟”

چوکيدار ورته ويل: “يه، بل امر نه دی سوی. وير پدې کي دی چې دا سياره اوس کال په کال ژر ژر اوړي، خو امر پر هغه خپل حال پاته دی.”

کوچني شاهزاده ويل: “ښه، نو اوس؟”

”اوس نو، څرنگه چي دا په دقيقه کي يو وار گزري، نوزه يوه ثانيه لاهم آرام نه لرم. په هره دقيقه کي يو وار څراغ بلوم او يو وار يې وژنم.“

”دا هم ساتېری دی، ورځ دي يوازي يوه دقيقه ده!“

چوکيدار ورته ويل: ”دانو څه ساتېری دی. دا زمور پر خبرو اوس پوره يوه مياشت تيره سوه!“
”يوه مياشت؟“

”هو، ديرش دقيقې يعنې ديرش ورځي، شپه دي په خير!“ او د دې سره يې سم خپل څراغ بيرته ولگاوه.

کوچني شاهزاده ورته کتل،

دا چوکيدار يې ډير پر زړه

کښينستې، ځکه دی پرامر

ټينگ وو. پر دې وخت هغه

خپل لمر لويده ورپه ياد سوه،

چي يو وخت به پسي گرزيدئ

او د لمر لويېدو په خاطر به يې

هره پلا خپله چوکۍ ورمخ ته

کوله.

ده غوښتل چي د دې ملگري

سره خوا خوږي وکړي او يوه

لار وروښيي:

”پوهيږې... که غواړې چي

ځان هوسا کړې، ماته يو چل

را معلوم دئ...“

چوکيدار ورته ويل: ”زه

ناست و يوې ښې مشورې ته يم!“

ځکه سړي پريوه وخت کولاي سي چي هم وفاداره وي او هم لټي وکړي؛ نو يې ورته وويل

چي: ”دا ستا سياره دونه کو چنی ده چي په درې ټوپه پر راگرزيدلای سي. نو که دي گامونه

سوکه سوکه واخلي، تل به درباندي لمر وي. که دي غوښتل چي سا واچوې، نو تگ کوه. ورځ به

دونه درباندي اوږده سي چي ستا زړه غواړي.“

چوکيدار ورته ويل: ”په دې چم کي خو دي چنداني مزه نسته، زما په ژوند کي خوب خوښ دئ،

خوب !

کوچني شاهزاده ورته ويل: "دا نونه سره رسيري."
چو کيدار ويل: "نه سره رسيري، ورځ دي په خير!" او خراغ يې مړ کئ.

کوچني شاهزاده چي خپل سفر ته دوام ورکاوه، پر لار يې د ځان سره ويل چي ددې چو کيدار
څخه به د ټولو بد رايي، دهغه پاچا، د باټک، د عملي اود سوداگر. خودی يوازنی سړی دی،
چي ماته سپک سړی نه بنکاري. علت يې بنايي دا وي، چي دی د خپل ځان پر ځاي د نورو په غم
کي ورک وي.

وروسته يې د افسوسه ډکه اسويلی وکښله او د ځان سره يې ويل:

دی يوازنی سړی وو چي ملگرتوب مي ورسره کولاي سواي، خوده سياره چي رښتيا سي ډيره
کوچنی ده، دوه کسه نه پکښي ځاييري...

خو پر يوه شي چي کوچنی شاهزاده رانغلی، هغه په دې برکتی سياره پسي دده ارمان وو. نور
يې هيڅ، يوازي په دا څليرويشتو ساعتو کي، يوزرو څلورسوه څلوينست واړه لمر لويده به دده
څنگه هير سوي واي!

{۱۵}

دا شپږمه سياره تر هغه بلي لس واړه غټه وه. پر دې سياره يو سپين ږيری سړی اوسيدی چي
بيخي غټ غټ کتابونه يې کښلي وه. دې بوډا چي کوچنی شاهزاده وليدی، نو يې رخ سو چي:
"هغه دی، يو څيرونگی!"

کوچني شاهزاده يې وميزته کښينستی، چي څه سا واچوي؛ ځکه ډيره لار يې وهلې وه، سترې
ستومانه وو.

دې بوډا پوښتنه ځني وکړه چي: "ځوانه دکومي خواراغلې يې؟"

کوچني شاهزاده ورته ويل: "دا پنډ کتاب دخشي دی؟ او ته دلته په څه اخته يې؟"

بوډا ورته ويل: "زه جغرافيه پوه يم"

"جغرافيه پوه وخشي ته وايي؟"

"جغرافيه پوه يو عالم دی، دی پدې پوهيري چي غرونه، رودونه، دريا بونه، ښارونه او

بيدياوي چيري وي."

کوچني شاهزاده

ويل: "دا خو ډير

ښه کار دی، دا دی

اوس پر سم مسلک ولگېدم.

ده وروسته د جغرافيه پوه پر سياره شاوخوا وکتل. تر اوسه يې داسې شاهانه سياره نه وه ليدلې.

“دا ډيره ښکلې ده، دغه ستا سياره! دلته دريا بونه هم سته؟”

جغرافيه پوه ورته ويل: “په دې زه نه خبر.”

کوچنی شاهزاده يوڅه مایوسه سو، ويل يې: “ښه، غرونه څنگه؟”

جغرافيه پوه ويل: “زه پدې هم نه يم خبر.”

“مگر تاسې خو جغرافيه پوه ياست، رودونه ښارونه او بيدياوي څنگه؟”

“زه پدې هم نه يم خبر”

“اما تاسې خو جغرافيه پوه ياست!”

جغرافيه پوه ويل: “هو، داسمه ده، مگر زه څيرونکې نه يم. دلته د څيرونکو بيخي نيستي

ده. جغرافيه پوه د ښارونو، غرونو، رودونو، دريا بونو او بيدياوو په شميرلو او څيرلو پسې نه

ځي. د جغرافيه پوه د پاره دا حيف دئ چې يوې يا بلي خواته په دغسې شيانو پسې غورځيدلئ

وي. دی د خپله ميزه نه ښوري، مگر هو، دی څيرونکي ځانته مني. دی د څيرونکي خبري اوري

او ددوي نظريې يادابنتوي. که يې چيري د يوه څيرونکي يادابنتونه خوښ سول، نو يې د

اخلاقو په هکله رسمي تحقيق کوي.”

“دا نولي؟”

“دا پدې خاطر، چې که يو څيرونکي درواغجن وو، نو د جغرافيه په کتابونو کې به لويه

گډوډي را پيښه کړي. د يوه نشيې او عملي سړي دا هم داسې و بوله.”

کوچنی شاهزاده ځني وپوښتل چې: “دا نولي؟”

“دا هم په دې خاطر چې که چا نشه کړې وه، نو تر سترگو يې يو شئ دوه سي، نو جغرافيه پوه به

هم په خپل کتاب کې د يوه غره پر ځاي دوه غرونه ورسوي، خو يوازي يو غره وي.”

کوچنی شاهزاده ورته ويل. “زه يو پيژنم، هغه به هم بد څيرونکي وي.”

“کيداي سي، خو که د څيرونکي اخلاق سم وه، نو يې سړی پر کشفياتو باندي غور کوي.”

“ښه، نو سړی ځي، پوښتني گروپړني پسې کوي؟”

“نه، دا کار سرگرداني لري. اسانه لاريې دا ده چې سړی د څيرونکو څخه ثبوت وغواړي. مثلاً

که خبره د يوه لوی غره پر کشف وه، نو دی بايد غټی غټی سخري د ځان سره راوړي.”

جغرافيه پوه يو دم اړنۍ ورته واخيستې، ويل:

”ته خو هم د ډيره ليري ځايه راغلي يې! ته څيړونكئ يې! ته ماته دخپلي سياري په هكله بيانونه كوه، زه به يې په كتاب كي رسوم.“

جغرافيه پوه خپل د ثبت كتاب وغوراوه او پنسل يې هم ورته وتورئ.

سړي د څيړونكي خبري اول په پنسل رسوي، هر وخت چي يې اسناد راوړل بيا يې په رنگه قلم سره ليكي.

جغرافيه پوه ويل: ”ښه، ويل كوه!“

كوچني شاهزاده ويل: ”اوه، هغه زما په ټاټوبي كي دونه ځاي نسته، هغه يو ډير كوچنئ ځاي دئ. زه درې اورغورځونكي غرونه لرم. دوه يې ژوندي دي، يو يې مړ دئ، خوسړئ هيڅكله نه سي ويلاي چي....“

”جغرافيه پوه ويل: ”سړي هيڅكله نسي ويلاي؟“

”زه يو گل هم لرم.“

”مور گلان نه ثبتوو.“

”دانو ولي؟ گلان خو تر هر شي نيايسته دي!“

”دا ځكه چي گلان د منځه تلونكي دي.“

”دا (د منځه تلونكي) څه مانا؟“

جغرافيه پوه ورغبرگه كړه چي: ”دا د جغرافيه كتابونه چي دي، تر نورو ټولو كتابونو ډير ارزښت لري. دغه كتابونه نه زړيږي. ډيره نادره ده چي يو غردي دخپله ځايه وښوري، دا ډيره نادره ده چي يو درياب دي خپلي اوبه وچي كړي. مور هغه شيان په كتابونو كي رسوو، چي تل پاته وي.“

كوچنئ شاهزاده يې په خبره كي ورو لويديئ: ”مگر دا مړه اورغورځونكي غرونه كيدا ي سي چي بيرته راژوندي سي، دا د منځه تلونكي څه مانا لري؟“

”دا دغه مانا لري چي پوپنا كيږي.“

”نوزما گل هم پوپنا كيږي؟“

”بيله شكه!“

كوچني شاهزاده د ځان سره ويل: ”زما گل د منځه تلونكئ دئ، د ځان د ساتلودپاره يوازي هغه خپل څلور اغزي ورياته دي او ماهم خواركي په كوركي تك تنها پريښوئ!“

دا د كوچني شاهزاده د پښيمني اول واروو، خو وروسته يې د جغرافيه پوه څخه پوښتنه وكړه، چي:

”تاسي وماته څه سلا راكوي، زه پر كومه تړه ولاړ سم؟“

جغرافيه پوه ورته ويل:

”که زما منې، دمخکي سياري ته ځان رسوه، دمخکي بڼه نوم تللی دی!“
 نو کوچني شاهزاده هم ملا وتړله او دمخکي پر خوا رهي سو، خو خپل گل يې کړی لار په زړه
 کي جگ ولاړ وو.

{۱۲}

دا اومه سياره مخکته وه.

مخکته نو هسي مازي يوه سياره نه ده. دلته چي حساب سويدي، يو سل ويوولس پاچهان (د
 يادولو وړ ده، چي که څوک د حبشانو پاچهان دياده ونه باسي!)، اوه زره جغرافيه پوهان، نه
 سوه زره سوداگران، اوه نيم زره عمليان، دري سوه ويوولس مليونه خانتما او باتکان، او چي

داسي لنډه بې درته راوگرزوم څه ناڅه دوه مليارډه لويان خلگ پکښي شميرل سويدي.
د مځکي د غټواله په هکله دغونه درته ويلاي سم چي د بريننا تر اختراع دمخه هلته پرتو لو
شپږو لويو وچو، د چوکيدارانو يو لوي لښکر چي په شمير پوره څلورسوه دو شپيته زره پنځه
سوه يوولس کسه وه، خپلي دندي په پوره ايماندارۍ تر سره کولې. دليري چي دي ورته
کتلاي، ډير ښه خوند يې کاوه. ددې لښکر حرکتونه داسي پر درک برابر وه لکه د اوپرا په
نڅاكي.

د نڅاپيل به د نيوزيلينډ او آستراليا چوکيدارانو کاوه. دوي چي به خپل څراغونه مړه کړل، نو
به بیده سول. د دوي پسې به د چين او سايبيريا چوکيداران په اتڼ راگډ سول. وروسته به دوي
هم پر شا سول، بيا به دهندې او روسي چوکيدارانو وار سو. بيا د افريقا او اروپا چوکيداران،
تر دوي پسې د جنوبي امريکا اور ورپسې د شمالي امريکا چوکيداران. دوي په خپل وار کي
هيڅ نه سره تيروتل، په ډيره لوړه سويه وه. خو د شمالي قطب چوکيداران او دده د جنوبي قطب
انډيوال، ډير د ټنبلۍ او عياشۍ ژوند کاوه. دوي دواړو په کال کي يوازي دوه واره کار کاوه.

{۱۷}

که څوک وغواړي چي په ځيرکو خلگو کي و شميرل سي، نو دا ورسره ترلې ده چي يولږڅه
زياتۍ دي ځني وسي. ما چي د دا چوکيدارانو کيسې درته کولې، نو مي هم يو څه سپيرونۍ
ورسره کاوه. زه پر دې بيرېرم، هغه کسان چي د زمورډ سياره ښه پوره نه پيژني، زه يې په هکله
غلط انځور ورکړم. دوي به داسي وانگيري، چي گواکي انسانان به نو پر مځکه ډير لږ ځاي
نيسي. خو که چيري د دې ټولي مځکي دوه مليارډه انسانان، داسي سم او چخت پر چخت سره
ودريږي لکه په مظاهرو کي، نو به ټوله پر داسي يوه عمومي ميدان چي شل ميله يې بر او شل
ميله يې اوږدواله وي، بې تکليفه ځاي سي. يعني دا چي سړي کولاي سواي چي د نړۍ ټوله
انسانان دآرم سمندر پر يوه ډېره کوچنۍ ټاپو باندي سره تخته کړي. خو لويان به مو دغه هيڅ نه
ومني. دوي داسي فکر کوي چي گواکي ډير ځاي به نيسي. او ځانونه هم دونه ارزښتمن ورته
اېسي لکه بائوبابو ته. دوي ته به دغه وايست چي ځانونه وشميري، په دې خبره دوي ډير
خوشاله کيږي. دوی وشميرته سجدې لا لگوي. خوتاسي به وخت نه پر ضايع کوی. داراسره
ومنی چي په هيڅ نه ارزي !

کوچنی شاهزاده چي مځکي ته راورسېدئ، نو يو وار هېښ هېښ پا ته سو چي دلته خو ځاي
سته، جولا نسته. دی لا په دې بېره کي وو، چي سياره به يې غلظه کړې وي، چي نابېره يې

سترگي يې د سپوږمۍ په رنگ يوه گردې شي باندي ولگېدلې، چي په ريگو کي بنويدئ.
کوچني شاهزاده بي دريغه پرېغ کرل چي: "اسلام عليكم!"
مار ورته ويل: "وعليکم!"

کوچني شاهزاده ورته ويل: "زه پرکومه سياره رالويدلئ يم؟"
مار ويل: "پر محکه، ته په افريقا کي يې!"
"او، ... پر محکه نو بل هيڅوک نسته؟"

مار ويل: "دلته نوصحرا ده، په صحرا کي هيڅوک نسته، محکه لويه ده."
کوچني شاهزاده پر يوه ډبره کښينستئ، اسمان ته يې وکتل، او ويل يې:

"زه دځانه پوښتم چي دا ستوري نو ددې دپاره ځليږي، چي هرڅوک خپل ستورئ پر وپېژندلای
سي؟ هغه زما ستورئ وينې، دغه مخامخ زموږ پر سر چي ځليږي...، اما څونه راڅخه ليري
دئ!"

مار ورته ويل: "هو، بنايسته ستورئ خو دئ، مگر تا دلته په څه پسي را وهلي دي؟"
کوچني شاهزاده ويل: "زما دگل سره اوقات تريخ وو."

او ددې سره سم دواړه چپ سول.
ورسته کوچني شاهزاده ويل:

"دا انسانان چيري دي؟ سړی دلته په صحرا کي يوازي نه ديغيږي..."
مار ويل. "سړی دانسانانو سره هم ديغيږي."

کوچني شاهزاده مارت ته ښه ډير وکتل او بيا يې ورته ويل:
"ته هم عجبه شئ يې، داسي نرئ يې لکه گوته..."
مار ورته ويل:

"اما زه دپاچا ترگوتي لا زوروريم."

کوچني شاهزاده ته خدا ورغله، ويل:

"په تا کي خودونه زور نه
وينم... ته پښې لانه لرې....
سم تگ لانسې کولاي."

مار ورته ويل: "دامه وايه، زه
دي تر کښتئ لا ليري ځايو ته
رسولاي سم."

وروسته مار راغی د کوچني شاهزاده پر بجلکه داسي وپيچيدئ، لکه د سرو زرو وبتئ. نو يې ورته وويل:

”زه چي د چا خخه و منسلم، و هغې خاوري ته يې سپارم چي خني راغلي وي، مگر ته پاک موجود يې، ته دستوري يې...“

کوچني شاهزاده هيڅ نه ورته وويل.

مار ويل: ”زما ددې تورو گرانيتو د ډبرو پر نړۍ يوازي پردغه تا چي دونه پر کمزوري يې، زړه سوځي. هر وخت که په خپله سياره پسي ديغ سوې، پر ما ريغ کوه! زه کولاي سم چي...“

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”اوه، اوس پوه سوم، مگر ته ولي داسي د راز ه ډکي خبري کوي؟“

مار ورته ويل: ”زه هر يو د عذابه خلاصوم.“

پسله دې دواړه چپ سول.

{ ۱۸ }

کوچني شاهزاده ټوله صحرا تر پنبو وکنبله، اخير پر يوه ډير خوار کي گل ولگيدئ، چي يوازي درې پاني ورپاته وې...

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”سلام عليكم“

گل سلام وړ بيا کئ: ”وعليکم“

کوچني شاهزاده په ډير ادب پوښتنه خني وکړه چي: ”دا انسانان چيري دي؟“

دې گل يو وخت يو کاروان ليدلی وو چي پر دې خوا تيريدئ، نو يې ورته وويل چي:

”انسانان نبيې؟ زما په خيال چي داسي شپږ يا اوه کسه به وي، ما څو کاله دمخه ليدلي وه. مگر دانو معلومه نده چي سړي اوس چيري پسي وگرزي، دوي باد پسي اخيستي دي. خوار کيان

ريښې نلري، خداي دې وزله وکړي.“

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”نو دخداي په امان.“

گل ويل: ”په مخه دي بنه“

{ ۱۹ }

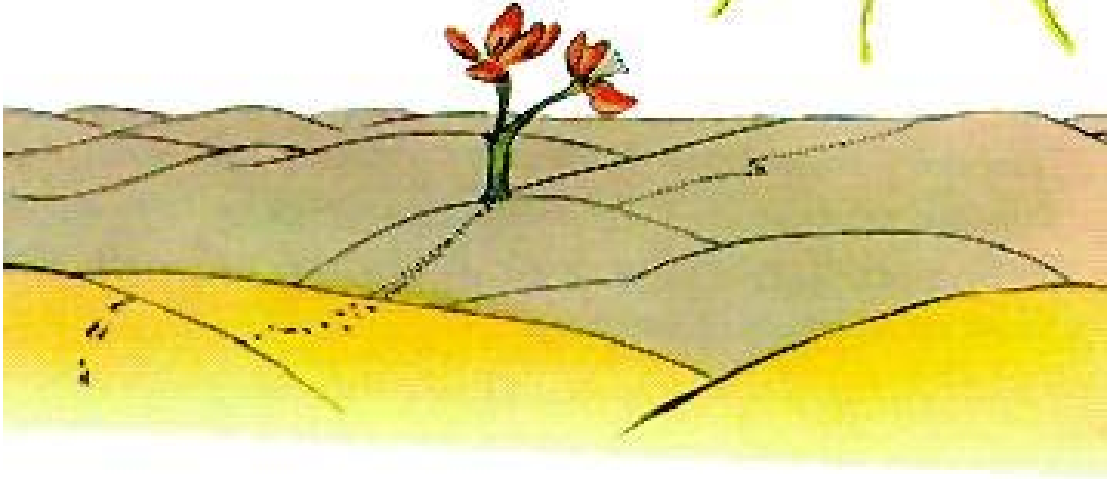
کوچني شاهزاده د يوه جگ غره تر څو کي ځان ورساوه. يوازي غرونه چي ده تر دې مهاله پيژندل، هغه دده درې اور غورځونکي غرونه وه چي هر يو يې دده تر ځنگانه پوري رسېدئ،

دهغه مړه اور غورځونکي غره خخه يې هم دکنبيستو دپاره د چوکۍ کار اخيستي.

ده دمخه د ځان سره ويل، چي که د دې جگ غره څو کي ته وخبږم نوبه په يوه پلا دا بسته سياره

د ټولو انسانانو سره ووينم... خو بيله تردې ستنولا تيزو سخرو يې بل څه ونه ليدل. نو يې بې
 اختياره ناره كړه چې: "سلام عليكم!"
 دهغې خوا ازانگه سوه چې: "سلام عليكم... سلام عليكم... سلام عليكم...
 كوچني شاهزاده ويل: "ته څوك يې؟"

دهغې
 خوا ازانگه
 سوه چې:
 ته څوك
 يې... ته
 څوك يې...
 ته څوك
 يې...
 ده ويل:
 زما
 شريكان

سى، زه يوازي يم.

ازانگې جواب ورکړ چې: "زه يوازي يم... يوازي... يوازي..."

ده د ځان سره ويل: دا بيا عجبه سياره ده، وچه کلکه، مالگينه لکه وچ مالگوبى او د تيرو تيرو
 څخه ډکه انسانان يې هيڅ ناز كخيالي نه لري. هرڅه چې ورته ووايي، دوي هغه درته
 تکراروي... په کور کي خومي لايو گل درلود، اول به ده څه ويل...

{۲۰}

خو پسله دې چې كوچني شاهزاده پر ريگ، لويو سخرو او واورو بنه ډي مزل وکړ، نو پر يو
 سرک پيښ سو. سرکان بيا سرى مخامخ د انسانو پرخوا ورولي.

ده ويل: "سلام عليكم"

(پر دې ځاى د گلابو يو باغ وو.)

گلابو ويل: "وعليکم"

كوچني شاهزاده چې بنه

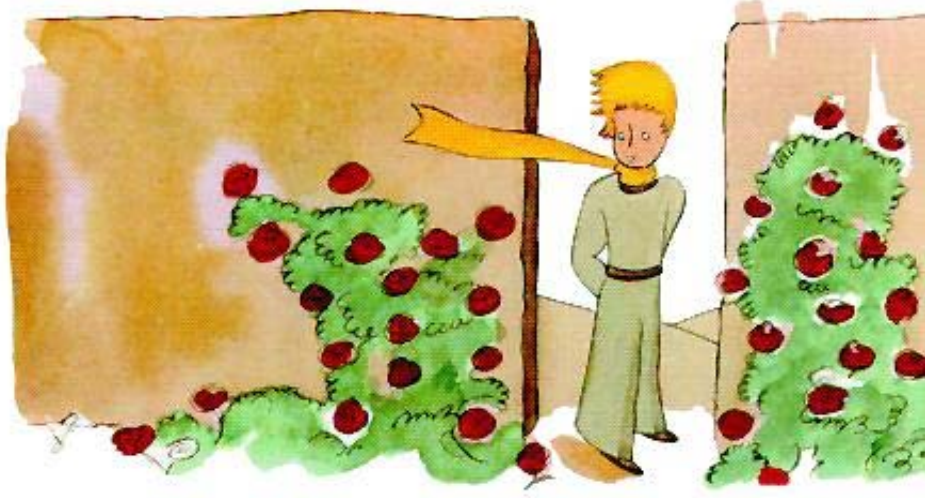
ورته وکتل. دوي د يوه

مخه دده وگل ته سوي وه. بيا يې په ډيره حيرانتيا پوښتنه ځني وکړه، چي: ”تاسي څوک ياست؟“

گلانو ويل: ”مور گلان يو، په گلانو کي گلاب يو.“
کوچني شاهزاده ”او ه... کړه.

پر دې وخت نوده ته ځان ډير اسکرلي و ايسېدئ، ده ته خپل گل ويلي وه چي په گلانو کي يې پرته له دنيا جوړه نسته او دلته بيا گوره چي ددوي څخه پنځه زره پريوه ځاي را ټول سويدي. دټولو هم يو بڼ، يوه بڼه!

د ځان سره يې ويل چي: ”که زما گل دغه گلان وليدل، نو ډير درد به ورسې. ډير بد به وټوخيږي او ددې دپاره چي سپک نسي، نو داسي چمونه به وکړي لکه سا چي يې خيژي؛ زه به هم دده په پالنه او چوپړ اخته يم، او که دا ونه کړم نو کيداي سي چي په رښتيا هم ځان و مرگ ته ورکړي او پدې ډول مي وشموي.

نويې زړه ډير د
شــنوخته ډک
سواو ويل يې: ”ما فکر
کاوه چي زه به په يوه
داسي گل بڼاي يم چي
په خپل نوع کي ساري
نه لري، ، خو افسوس
چي زه د هسي يوه
معمولي گل خاوند يم.

دغه گل دهغو درې اورغورځونکو غرونو سره چي يو يې کيداي سي د ابد دپاره د اوره لويدي لئ وي، زما څخه يو ډير لوی شاهزاده نسي جوړولاي...“
ددې سره سم پر شنه مرغه ولويدئ او په ژړا سو.

{ ۲۱ }

په دې ترڅ کي يوه گيدره را بنکاره سوه.

گيدري ويل: ”سلام“

کوچني شاوخوا وکتل، څوک يې په سترگه نه سو، خو په ډير ادب يې سلام ور بيا کئ: ”

وعلیکم!

دهغي خواريغ سو چي: "زه دلته یم، دمنو تروني لاندی..."

کوچني شاهزاده ویل، "ته څوک یې؟" او ویل: "ته ډېره نښایسته یې!"

گیدړی ویل: "زه گیدړه یم."

کوچني شاهزاده ورته ویل: "خوراسه زما سره بازی وکړه، نن مې داسې زړه دشوخته راته ډک دی."

گیدړی ورته ویل: "زه ستا سره بازی نسّم کولای، زه لانه یم رام سوې."

کوچني شاهزاده ویل: "اوه، وبخښه!"

خو پسله یو څه سوچه یې ورته وویل چي: "دا (رامول) وڅه ته وایي؟"

گیدړی ورته ویل: "ته لکه چي ددې ځای نه یې، په څه پسی گرزې؟"

کوچني شاهزاده ویل: "زه په انسانانو پسی گرزم؛ وایم دا (رامول) یعنی څه؟"

گیدړی ویل: "دا"

انسانان چي دي،

ويشتل کوي؛ دا ازار

دی چي دوي یې

کوي. خودوي چرگان

هم روزي. ته هم چرگانو

ته غلئ یې؟"

کوچني شاهزاده ورته

ویل: "یه، زه په ملگرو

پسی گرزم، وایم دا رامول وڅشي ته وایي؟"

گیدړی ویل: "دا خبره اوس یو څه دموډه لویدلې ده، دا مانا (پر ځان موخته کول)"

"پر ځان موخته کول؟"

گیدړی ویل: "هو، ساده خبره ده. تر اوسه لا ته و ما ته بیله یوه کوچني هلکه، لکه دا نور په

لکو کوچني هلکان بل څه نه یې. زه هم و تا ته دگیدړو څخه یوه گیدړه یم، لکه دانوري په لکو

لکو گیدړي. نه ته زما په ښه راځې اونه زه ستا؛ اما که تازه رام کړم، نوبه دواړه یو دبل په ښه

سره ورسو. ته به په ټوله نړۍ کي وماته یوازنی ځوانکی یې او زه به هم په ټوله نړۍ کي وتاته

یوازنی گیدړه یم..."

کوچني شاهزاده ویل:

"ښه، اوس مې یو څه سد ورسېدئ؛ یو گل دی... هغه به نوهم زه رام کړئ یم..."

گیدږي ویل: ”وډي سي، پر مخکه سرې دهر شي سره مخامخ کيداي سي.“
کوچني شاهزاده ”اوہ“ کړل، ویل یې: ”مگر هغه گل پر مخکه نه دئ.“
گیدږي چې د بلي سياري خبره واوریده، نو ارنۍ ورته واخيسته:

”پر بل ستوري؟“

”هو!“

”پر هغه ستوري بنکاريان هم سته؟“

”يه!“

”دا جالبه ده!“

”چرگان څنگه؟“

”يه، چرگان هم نسته!“

گیدږي سره اسويلۍ وکښله، ویل یې:

”هیڅ شی کامل نه دئ!“

وروسته گیدږي خپلي خبري پسي راواخيستې، ویل یې:

”زما ژوند نو پر یوه کرار دي. زه د چرگانو په بنکار وتلې يم، انسانان بیا زما په بنکار، ټوله چرگان یو بل ته سره ورته دي او ټول انسانان یو بل ته سره ورته دي. نو مي ځکه نفس راته تنگ دئ. خو که تازہ رام کړم، نو داسي به سم لکه پر ژوند چي مي لمر را وخیږي. زه به دي د قدمو نو پر ښخ پيژنم. دنورو د قدمونو ښخ ما تر مخکي لاندې ځغلوي، ستا دا به لکه ساز ماد غاره راباسي. بیا دي نو سیل کوه! ته هغه د غنمو کروندې وینې؟ زه خو پخپله ډوډۍ نه خورم، نه مي غنم په کار دي. د غنمو کښت او کروندې هم هیڅ شی نه را په یادوي؛ دا د خواشینی ځاي دئ. مگر دا ستا د ورینستانو طلايي رنگ و غنمو ته ورته دئ. دا به څو نه خوند و کړي، چي ته یو وخت ما رام کړې! دا د غنمو د کروندو سره زره تا را په یادوي، په غنمو کي به مي د باد پر وږو زړه کښیني...“

گیدږه چپ سوه، خو و کوچني شاهزاده ته یې خپلي دوې سترگي وچي نیولي وې.

وروسته ورته په زاریو سوه، ویل:

”ونیسه دغه ځواني راسره وکه...، ما رام که!“

کوچني شاهزاده ورته ویل: ”زه دي هم راموم، مگر اوس دونه وخت نلرم. زه باید په ملگرو پسي وگرزم او نوي نوي شيان وپیژنم.“

گیدږي ورته ویل: ”سرې یوازي هغه شيان که پیژندلای سي چي رام کړي یې وي. انسانان وډې

ته وخت نلري، چي هر شئ په مخه ورسې، دوي يې وپيژني. دوي په دکانو کي هر شئ تيار رانيسي. خو څرنگه چي د ملگرو د رانيو لو دکانو نه نسته، نو دوي هم ملگري نلري. نو که ته ملگري غواړې، ما رام کره.

کوچني شاهزاده ورته ويل:

”بنه، نوزه څه بايد وکړم، چي ته په رام سپي؟“

گيدري ورته ويل چي: ”ته به اول ډيره حوصله راته کوي. زما څخه به په وبنو کي گو بنه گو بنه کيږي. زه به د سترگو تر کونجو غلې غلې درته گورم او ته به هيڅ نه وايي. دا ځکه چي ژبه د غلط فهميو سرچينه ده. خو ته به ورځ په ورځ ځان را نږدې کوي...“

په دا بله ورځ کوچني شاهزاده بيا ورته راغي.

گيدري ورته ويل: ”دا به بنه وي چي پر يوه ټاکلي وخت راسې. ته يې داسي و بوله، چي که دما پنبين پر څلور بجې راتلې، نوزه به پر درې بجې لا خوشامند درته کوم. هر څو نه چي دي د راتگ وخت رانږدې کيږي، زما به هغونه هوس درته زياتيږي. پسله څلور بجې به مي نوزه په هوا وي او گروم به کوم. په دې ډول به نوزه د ژوند په خوند پوه سم. او که ستا د راتگ وخت معلوم نه وو، نوزه به نه پوهيږم چي کله درته وگورم... مور بايد يوبنه ټينگ دود ولرو!“

کوچني شاهزاده ويل: ”دا (ټينگ دود) وڅه ته وايي؟“

گيدري ويل: ”دا خبره هم اوس يو څه د موده لويدي ده.“

دا دغسي شئ دئ چي سرئ يوه ورځ د بلې څخه يا يو گړئ د بل گړي څخه په بيلوي. د مثال په توگه دا زموږ بنسکاريان يو دود لري. دوي د جمعي په ورځ دخپلو انډيوالانو سره بانډارونه کوي، نو دغه ورځ هم پردوي په خوشالي تيريږي او هم پرما. زه په دغه ورځ دانگورو په باغونو کي په بيغمه زړه خپل چکرونه وهم. که چيري دوي په يوه ټاکلي ورځ بانډار نه کولاي، نو پر ما به ټوله ورځي يو شان واي او هيڅ فارغه ورځ به مي نه درلوداي.

کوچني شاهزاده په دې ډول گيدره پرځان موخته کره. خو دبيلتون گړئ چي راورسيدي، نو گيدري ويل:

”اوف، ماته ژر راځي.“

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”

دا نو ستا گناه ده، زما خوبه

نده درباندي پيرزو، خو تا

ويل چي رام مي که...“

گيدري ويل: ”بيله شکه“

کوچني شاهزاده ويل: ”نو ژارې لاهم؟“
گيدري ويل: ”خامخا“
”نو گته دي ونه کره!“

گيدري ويل: ”دغمو رنگ
مي وگته!“ او دا يي پسي
وويل:

”ته ولاړ سه بيا دهغو گلان
سيل وکره. ته به په دې پوه
سې، چي هغه ستا گل په
رښتيا هم په ټوله نړۍ کي بي
ساری دی. بيرته چي راسې،
نوبه زما سره دخداي په
اماني وکړې. زه به بيا خپل يو
پت راز درسره شريک کړم.“
شاهزاده هم ولاړ چي گلان
وويني.

ده چي دا وار گلان وليدل،
نويې يو خوښې سپيني
خبرې ورته وکړې، ويل:

”تاسي يو لاهم زما گلاب ته ورته نه ياست او نه تر اوسه لا يو شئ درخخه جوړ سويدي. تر
اوسه لا هيچا پر ځان نه ياست اموخته کړي او نه تاسي څوک پر ځان اموخته کړيدي. تاسي
داسي شيان ياست لکه پخوا چي هغه زما گيدره وه. دا داسي گيدره وه لکه داسي په زرو او
لکو نوري گيدري. مگر دا ما خپله ملگرې کره. نن ورځ دا وماته پر ټوله نړۍ يوازي گيدره ده.“
په دې خبرو نو په گلانو هم سروڼه وڅریدل.

په اخير کي يې دغه لاهم ورته وويل چي: ”هو، دا منم چي تاسي يو تر بل ښايسته ياست اما په
زړه تش ياست. سرې پر تاسي ځان نسي وژلای. سمه ده، که پر دې خوا يو څوک تيريدی، نو دغه
به وايي چي گواکي زما گل به هم وتاسي ته سوئ وي. خودی تر تاسي ټولو بې دی. ځکه دی وو
چي ما اوباوه، دی وو چي د باده مي خوندي کاوه، دی وو چي مرتبانه به مي پرايښووله، دادی
وو چي چينجيان به مې وروژله (دهغو دوو يادرو چنجانو پرته، هغه هم د بوراگانو په خاطر)

؛ دی وو چي نخري او تگی به مې گاللي، يا به راته چپ وو. دا حڪه چي زما گلاب دی.“
 وروسته راغی وگیدري ته، ویل:
 ”گیدري دخداي په امان...“
 گیدري ویل:

”په مخه دي بنه! او دا هم هغه زما پت راز دی، یوه ډیره ساده خبره ده:

سړی یوازي د
 زړه په سترگو
 بنه لیدلای
 سي، اصلي او
 سرغنه شيان
 دسړپه سترگو
 نه لیدل کيږي!
 کوچني شاهزاده
 هم دځان سره
 تکرار کړه چي

بنه یې په پام کي ونیسي:

”اصلي او سرغنه شيان په سترگو نه لیدل کيږي.“

گیدري ویل:

”هغه وخت چي تا پر خپل گلاب بایللئ دی، دی یې دونه درته مهم کړی دی.“

کوچني شاهزاده هم پسي وویل، چي بنه یې پر ذهن کښيني:

”هغه وخت چي ما پر گلاب بایللئ دی،...“

گیدري ویل:

”انسانانو حقیقت هیر کړیدئ، خو ته به یې نه هپروې. ته په خپل ټوله ژوند وهغه څه ته مسؤل

یې، چي اموخت دي ورسره نیولی دی. ته دي وگلاب ته مسؤل یې...“

کوچني شاهزاده هم تکرار کړه، چي دغه پند یې هیر نسي:

”زه مې وگلاب ته مسؤل یم...“

د اورگاډۍ پټلۍ والا ويل: ”وعليکم“

کوچني شاهزاده ورته ويل: ”دا په څه اخته يې؟“

پټلۍ والا ويل: ”زه پر وار د مساپرو زرزر کسه سره يو ځاي کوم، بيا يې اورگاډي چې دوي تر خپلو ځايو رسوي، کله پر راسته خوا او کله پر چپه خوا لېږم.“ پدې ترڅ کې يو اورگاډي چې بټۍ يې خورا تيزي لگيدلې او د تالاندي په شان غږومبي يې وو، داسې تير سو لکه بخرکۍ، چې د پټلۍ والا کوټه يې لا ولږزوله.

کوچني شاهزاده ويل: ”دوي چيري څي چې داسې يې تلوار دي؟“

پټلۍ والا ورته ويل: ”پدې نو پخپله هغه د اورگاډي چلونکي لانه دي خبر“

دوي لا دغه خبري کولې، چې دهغي خواد يو بل اورگاډي غږومبي سو او داسې په ترات تير سو لکه بريننا.

کوچني شاهزاده ويل: ”دوي بيا بيرته راوگرزېدل؟“

پټلۍ والا ورته ويل: ”دا هغه خلگ ندي چې ولاړل. دا نور دي چې دهغي بلي خوا راغلل.“

”دوي نو هلته خوشاله نه وه؟“

پټلۍ والا ويل: ”سړي چې هرځاي وي، هلته خوشاله نه وي.“

او هغه وو چې دريم اورگاډي په دربي او غروزي لکه لمبه داسې تير سو.

کوچني شاهزاده ويل: ”دوي په هغه اوله ډله مساپرانو پسې څي؟“

پټلۍ والا ويل: ”دوي په هيچا پسې نه څي. دوي هلته دننه يا بيده وي يا ارږمۍ کارې. يوازي

کوچنيانو خپلي پزي

دکړکيو پر بنسټو

کښيکښلي وي.“

کوچني شاهزاده ويل: ”هو،

يوازي کوچنيان پدې

پوهيږي چې پر کومه څي.

دوي خپل ټوله وخت

دگودرانو په ناوکيانو

تيروي. دغه ناوکياني بياو

دوي دونه ارزښتناکه سي، چې که چا ځني اخیستلې، نو دوي په ژړا سي...“

پټلۍ والا ويل: ”هو، ژوند نو ددوي دي.“

{۲۳}

کوچني شاهزاده ويل: "سلام عليکم"

عطار ويل: "وعليکم"

دې سړي د تندي ماتولو ډيري اغيزمني گولي خرڅولې. دا داسي گولي وي، چي که به چا په هفته کي يوه دانه ځني وخورله، بيا به هيڅ تنده نه ور پيښيدله. کوچني شاهزاده ورته ويل چي "ته نوولي دغه گولي خرڅوي؟" عطار ورته ويل: "په دې گوليو کي د وخت ډيره سپما ده. کارپوهانو چي حساب ورته کړيدئ، که سړي ددې گوليو څخه په هفته کي يوه دانه وځوري نو پوره درو پنځوس دقيقې وخت به وسپموي."

"په دې درو پنځوس دقيقې نو سړي څه کوي؟"

"هرڅه چي يې زړه غواړي، هغه په کولاي سي..."

کوچني شاهزاده ويل: "که ما دغه درو پنځوس دقيقې وخت درلوداي، نو دا د بو و خا ته به داسي ورو- ورو ورتلای..."

{۲۴}

په صحرا کي زما د پيښي دا اتمه ورځ وه چي د عطار کيسې مي اوريدلې او د اوبو ورستي څاڅکي مي راو ننول. نومي و کوچني شاهزاده ته وويل:

"اخ، داستا ډيري بنايسته خاطرې دي، خو ما تر اوسه لا خپله الوتکه نده جوړه کړې او د چنبلو دپاره هم څه نه سوه را پاته. څونه خوند به يې کړئ واي چي که زه هم د اوبو يوه خا ته داسي "ورو ورو" ورتلای سواي!"

ده ويل: "هغه زما گيدري انډيوالي چي..."

"زما لاليه، د گيدري خبري بالا سکولوه!"

"نوولي؟"

"خونډې دئ چي سړي د تندي هلاک سي..."

دی زما په مطلب پوه نسو، نويې راته ويل:

"دا خونبه خبره ده چي سړي يو دوست ولري، حتا که سړي مري لاهم،. زه کله پدې ارزم چي د يوې گيدري سره مي شناخت وو..."

مادخان سره ويل چي هو، دي دي پر خه دي، خو نه په لوره پوهيري نه په تنده، په دغه لره خه لمر نودده گذاره ده...

وروسته يې راته وکتل او زما پر خبره راسره ولاړی، ويل يې:

“درخه چي په يوه کوهی پسي وگرزو... زه هم تری يم...”

ما يو خه د ناميدی چم وکئ، او ومي ويل چي: “د ابيخايه بولم چي په دي بي پايه صحرا کي دي

په يوه کوهي پسي خپل بخت وازمويو...”

خو سره ددي مولار پسي ورواخيستله.

مورچي په چوپه چوپتيا کي بنه ډير گړئ مزل وکئ، نور ابا ندي شپه سوه او ستوري

راوختل. داسي راته ايسېدل، لکه په خوب چي مي ليدل. ډيري تندي مي يو خه تبه

سوه. د کوچني شاهزاده خبري مي په سر کنبیوتلي وې.

ما پوښتنه ځني وکړه چي: “بنه، نو ته هم تری يې؟”

ده زما د پوښتني جواب رانه کړ. خودغه يې وويل چي:

“وايي اوبه پر زره هم بنې لگيري...”

زه يې په خبره سم پوه نه سوم، خو رخ مي ونه کئ... پدي بنه پوهيدم چي سرئ دي دده خخه

پوښتنه نه کوي.

وروسته دي ستري سو او کنبیستئ. زه يې هم واريخ ته کنبیستم، او تر لږ سکوته وروسته يې

راته ويل:

“دا ستوري پدي خاطر بنايسته دي، چي سري ته هغه گل ورپيادوي چي څوک يې نسي

ليدلاي...”

ما ورته ويل: “په رښتيا هم...”

مور دواړه چپ سولو، ما و سپورمئ. ته د ريگود پرو سيل کاو.

ده پسي ويل: “دا صحرا ډيره بنايسته ده...”

دا رښتيا وه، زما هم صحرا خونېدل. سرئ چي هلته د ريگو پر يوه لوره غونډی، کنبیني، نو نه

به خه ويني، نه به خه اوري؛ خوپه دغسي چوپتيا کي به يو شئ ويني چي ځليري... کوچني

شاهزاده ويل:

“د صحرا بنايست هم پدي کي دي چي يو ځاي لايو کوهی پکنبی وي!”

زه حيران سوم چي څنگه داسي يودم د ريگو په دغه درازه ډکو شغلو پوه سوم. هغه وخت چي زه

لاکوچنئ وم، مور په يوه زاړه کور کي اوسېدل. کيسې به کيدلې چي په چي په دي کور کي

خزانه پته ده، خو څوک يې په ميندلو نه وو بريالئ سوی. کيداي سي چي څوک دي پسي

گرزيدلئ لاهم نه وي. خودا زمور په ټوله کور يې جادو کړې وه. ددي کور د زره په تل کي

د خوشالی یو عجبہ راز پروت وو...

نو مي وکونچي شاهزاده ته وويل چي: ”هو، که هغه کور وو، که داستوري دي او که دغه بيديا، هغه څه چي دوي دونه په بنايسته دي، د سر په سترگو نه ليدل کيږي.“

ده راته ويل: ”خوشاله سوم چي ته هم زما دگيدږي په رايه يې.“

کونچي شاهزاده چي خوب يووړ، نو مي په غيږ کي راواخيستي او پر خپله لار را رهي سوم. زړه مي ډير راته نري سوئ وو. داسي احساس مي کاوه، لکه يو نازک او قيمتي غمي چي مي را اخيستي وي. داسي راته ايسيدئ، لکه ترده چي بل ماتيدونکي شي پر محکه نه وي. د سپورمي ورناته چي مي دده دارنگ الوتي تندي، دا پتو سترگو او دې وريستانو ته يې کتل، چي باد ريرږدوله، نو مي دځان سره ويل: دا څه چي زه چي وينم، دا يوازي يو سربيرن پوښ دئ، اصل يې ليدل کيدلای نسي...

دده دا نيمکښو شونډو ته مي کتل چي موسکاته ورته وي، نو مي بيا دځان سره ويل: هغه څه چي ددې بيده شاهزاده پرما سخت تاثير کړيدئ، هغه ويوه گل ته دده وفاده، هغه په ده کي دگل انځور دئ، چي که دی بيده هم وي، په خپلو وړانگو يې داسي ځلوي لکه د خراغ لمبه... او ددې سره تر دمخه لاناژک او ماتېدونکي راته

وايسېدئ. سړي بايد پر بله ډيوه ښه پام وکړي، که نه نو دباد يوه سپلي يې لا وژلای سي. په دې ډول مي دا کړی شپه لار وهله، چي دسپيدو دچاودلو سره سم پر يوه شاه پيښ سوم.

{۲۵}

کونچي شاهزاده ويل: ”دا خلگ چي دي، په گړنديو اورگاډيو کي گڼه گونډه اچولې وي، خو خبر هم نه وي چي پر کومه روان وي. بيانو درد لاهم ورځي او پر خپل ځان څرخي راڅرخي...“

او ورپسي ويل يې چي: ”داخو يې په هغه خواري نه ارزي...“

دې څا ته چې موبډار سپډلي وو، د صحرا و کوهيانو ته ورته نه وو. د صحرا کوهيان په ريگوکي هسي ساده غارونه کيندل سوي وي. دغه کوهي د کلي و کوهيانو ته ورته وو. مگر دلته خو هيڅ کلي هم نه وو، ما چې ويل زه خوب وينم. نو مي کوچني شاهزاده ته وويل:

“دا عجب ده، هرڅه تيار دي. غرغره، سلواغه، تناو...”

ده وخنډل، تناو ته يې لاس کړ او سلواغه يې څاه ته ورشوه کړه. غرغره پر څرخيدو سوه، داسي کړهاري يې وو، لکه زړه بادنما چې پسله ډيره خوبه بيا پر څرخيدو سي.

کوچني شاهزاده وويل: “ته يې اورې؟ موبډا څا را وينو، هغه دئ سندري راته وايي...”

ما نه غوښتل چې دی په زحمت سي، نو مي ورته وويل چې:

“دا سلواغه پر تا درنه ده، ماته يې پرېږده چې را ويې کارم!”

سلواغه مي کرار کرار د څا تر غاړي را وکښله او سمه مي ودروله. په غوږو کي مي لا د غرغړي د کړهاري نغمې وې، او په څا کي مي، چې اوبه لا پکښي رپرېدلې، لمر وليدئ چې په رپرېدو وو.

کوچني شاهزاده وويل: “زه په دغو اوبو پسي تږئ يم، راکوه يې چې چنم يې!”

زه هم پوه سوم، چې دی په څه پسي گرزيدئ. سلواغه مي دده و خولې ته ونيول. ده په پتو سترگو اوبه ځني وچښلې. داسي خوږې وې لکه د اختر ورځ. دغه اوبه هسي عادي اوبه نه وې. دغه تر ستورو لاندي مزلونو، د غرغړي د سندرو او زما د دليچو د زحمت څخه را پيدا سوي وې. دې ته ورته وي، لکه زما په کوچنيوالي کي چې به د اختر د سوغاتونو اصلي خوند د ناچوگانو په شمانو، د عبادت په موسيقي اود موسکاوو په لطافت کي وه.

کوچني شاهزاده وويل: “دا ستا پر ملک خلگ را ولاړ سي په يوازي يوه بن کي پنځه زره گلونه وکړي. خو هغه څه چې دوي يې ځني غواړي، لاس ته يې نه ورځي.

ما ورته وويل: “لاس ته يې نه ورځي؟”

ده وويل: “خوسړئ کولاي سي، په هغه شي پسي چې گرزي، يوازي يې په يوه گل او ياپه يوه غوږ او بوکي ترلاسه کي.”

ما ورته وويل: “پدي کي خوهيڅ شک نسته.”

ده وويل: “اماد سر سترگي ږنډې دي، سړئ بايد د زړه په سترگو ور پسي وگوري.”

ما اوبه وچښلې، اوس مي نوبير ته سمه سا وکښله. دورځي د پيل کيدو سره ددې ريگورنگ هم د عسلو په شان واوښتی. دريگو ودي بنايسته رنگ ته چې مي کتل، خو شالي مي يو په دوه سوه. نو خواشيني به مي پر څه کوله..

تردي وروسته دى بيا راته كښينستئ او په نرمكى ژبه يې راته وويل چې:

“ اوس به نو پر خپله وعده ودريرې!”

ما ورته ويل: “پر كمه وعده؟”

ده ويل: ته ښه پوهيرې، هغه زما دپسه دپاره اوربوز... اوس نو دغه گل په غاړه كې رالويدلى دئ..”

ما هم د جيبه هغه د رسمونو پانې را وايستلې. كوچني شاهزاده چې ورته وكتل نو په خدا يې وويل:

“دا د بائوباب ونې دي يو څه وكرم ته ورته دي.”

ما “اوه” كړل، تردې وخته مي لا په خپلو دباثوباب په انځورونو خوشاله وم!

ده ويل: “دا گيدرې بيا گوره... هغه غوړونه يې... داسې ايسې لکه ښكرونه... بيخي اوږده دي!” او بيا يې وخنډل.

ما ورته ويل: “ځوانكيه، ته ډير بې انصافه يې، ما بيله خلاصو او ترلو مارانو بل څه نسواي رسمولاي!”

ده ويل: “پروا نلري، دغه سم دي. هلته كوچنيان دغونه پوهيرې.”

ما هم ديوه اوربوز كرنبي ورنبي ورته وكنلې. ده ته چې مي دا نوى رسم وركاوه، نو مي زړه درېدئ، چې بيا به څه نوعئ پر كښيرېدي.

ما ورته ويل: “ستابه داسې څه په نيت كې وي چې زه نه يم په خبر؟”

ده جواب رانه كئ، خو دغه يې وويل چې:

“پوهيرې چې... سبا پر دا محكه... زما د راتگ پوره يو كال كيږي...”

او پسله يو څه مكته يې دغه لاهم وويل چې:

“زه دلته بيخي نږدې را شوه سوي وم...”

او ددې سره يې مخ تگ سور سو.

ماته په زړه كې يوه عجه اندېښنه راولويده، نه پوهيرېم چې ولې، خو پر دغه وخت يوه پوښتنه راته پيدا سوه، نو مي وده ته وويل:

“ښه، دانو داسې نابره پېښه نه وه نوه، چې تا دا اته ورځي دمخه، يعني په هغه سهار چې د هستوگني دسيمو څخه په زرو ميله ليرې دي خپل چكرونه وهل، او مور سره وليدل! تا نو په

دغه ورځ غوښتل چې بيرته و هغه ځاي ته ځان ورسوي، چې پر راشوه سوي وي؟”

د كوچني شاهزاده مخ نور لا سور سو.

ما پسله څه ځنډه ورته وويل چې:

“نو كليزه به دي وه؟...”

دده مخ بيا سور سو. ده هېڅ وخت د پوښتنو جوابونه نه ورکول. خو که به دى سور سو، نو دا معنا يې ورکوله چې: "هو" يا "دغسي نده؟"
 ما ورته ويل: "زړه ته مي وسوسې رالويږي!"
 ده راته ويل چې: "ته به نو اوس ولاړ سې، په خپله الوتکه به يو څه لاس ووهي. سبا ماښام چې بېرته راسې، زه به دلته درته ولاړ يم..."
 خوزما ولئ لا په هوا وو. هغه دگيدړې خبره را په ياد سوه، چې ويلې يې وه:
 "که چا ځان راماوه، نو دژړا خطر هم ورسره تړلئ دى..."

{ ۲۲ }

د څا واړخ ته د يوې کنډوالې د ډبرو ديوال ولاړ وو. زه چې په دې سبا ماښام دکار څخه بېرته ورته راغلم، نو مي کوچنۍ شاهزاده ليدئ چې هلته جگ پر ديواله ناست وو او پښې يې لاندي را ځړولي وې. ما يې خبرې اوريدلې، چې ويل يې:
 "ستا لکه چې نه دي په ياد، ټيک په ټيکه دغه ځاي نه دئ!"
 ده ته به نو حتماً يو بل چا جواب ورکړى وي، ځکه ده ورغبرگه کړه چې:
 "خود! خود! دغه ورځ خوده، مگر دغه ځاي نه دئ..."
 ما د ديوال پرخوا خپله لار پسي ورواخيستله، څوک مي په سترگه نسواو نه مي د چارځ اوريدئ، خوده خبره مي بيا واوريدله چې ويل يې:
 "حتماً! ته به په ريگو کي زما پل پسي راواخلې، زه به نن شپه هلته درته ولاړ يم."
 زه به نو داسي شل متره د ديوال څخه ليري وم، خو هېڅ شى مي نه ليدئ. کوچني شاهزاده پسله يو څه سکوته دغه لاهم ورته وويل چې:
 "ستا ښه زهر دي؟ په ځان دي پوره باوردئ، چې ډير عذاب نه راباندي تيروي؟"
 زما په بدن کي ورينسکي سوې، ځاي پرځاي ودرېدم. خو تر اوسه لانه پوهېدم چې څه پېښه ده.
 کوچني شاهزاده ورته ويل: "اوس نو ايسته کيږه چې زه لاندي درغورځم!"
 ما د ديواله وبيخ ته وکتل او پر وروغورځېدم! چې گورم، دهغو ژړو مارانو څخه، چې وایم په يو څو ثانيو کي به مو چاره در وکړي، وکوچني شاهزاده ته جگ ولاړ وو. و خپل جيب ته مي په توپنچه پسي لاس کئ او پسي ورومي ځغستل. خوزما په دې دربي او درزي مارکار په ريگو کي وښويدى، اود ډبرو تر مينځ په داسي کړپي بې تلواړه تيرسو لکه يو فلزي شى.
 زه نو ديوال ته داسي پر ټک او ماشه را ورسيدم. دى مي په غيږ کي ونيوئ، د مخ ښه يې داسي الوتې وه لکه سپين سان.

وده ته مي ويل: "دا څه نکل دی! ته اوس دمارانو سره لا خبري کوي؟! "

مايې ژر شال چي تل به يې په غاړه گرز او ه، ځني ليري کئ، ټيکونه مي ور لاندې کره او او به مي کئ. دا زړه مي ونه کئ چي نوري پوښتني ځني وکم. ده بڼه په ځير ځير راته وکتل، بيا يې لاسونه په غاړه کي راواچول. د زړه يې داسي درې و و لکه يو مرغه چي په توپک ويشتل سوئ وي او سا يې خيژي. ما ته يې ويل:

"زه پدې خوشاله سوم چي د الوتکي هغه شئ دي پيدا کئ، چي پسي گرزيدلې. ته به په خير خپل کور ته بيرته ورسيرې... "

ما ورته ويل: "ته څه خبر سوې؟"

اوس نو ما هم وده ته دغه ويل چي، نه مي امه وه نه تمه، خپله الوتکه مي جوړه کره!
ده زما د پوښتني جواب را نه کئ، خو خپله خبره يې پسي پوره کره:

"زه به هم نن خپل کور ته ولاړ سم... "

بيا يو څه په چورت کي سو، ويل يې:

"خو زما لار ډيره اوږده ده... ډيره د زحمت ده... "

زه پوه سوم چي خبره بله ده. دی مي لکه يو وړو کئ ماشوم په غيږ کي ټينگ ونيوئ، خو سربيره پردې مي هم داسي احساس کاوه لکه لاندې يوه پاڼه چي راڅخه لويږي او د ټينگولو توان يې نه لرم...

ده ډر ډر کتل، سترگي يې په ليري ليري خواوو کي بندي وې. او دغه يې وويل:

"هغه پسه دي او د پسه د پاره سونځ دي را سره دي او هغه اوربوز هم را سره دي... "

په غمجن ډول يې و مسل.

ما يو گډوډ وکتل. ليدل مي چي دی کرار کرار توډيږي. بيا مي ورته وويل چي:

"زما لاليه، ته بيريدلې... "

دی په رښتيا هم چي بيريدئ. خو

سره ددې يې په خندا کرار

وويل چي:

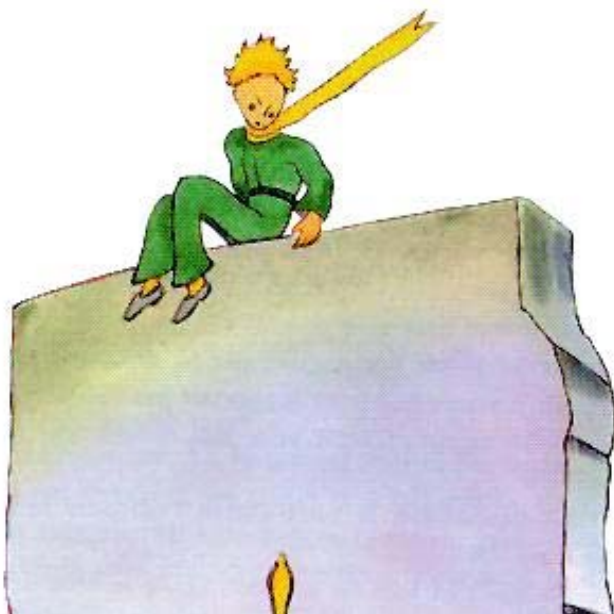
"نن ما بنام تردې لا سخته بيره

راته گوري."

ددې وهمه چي د پيښي

مخنيوئ نسيم کولاي، په ولو

کي مي لکه يخي او به چي

راتوي سي. ماته خپل ځان معلوم وو چي ددغسي انديبنو توان مي نه درلود، چي بيا دي نو دده خندا هيڅ نه اورم. دده خندا وماته داسي وه لکه په وچه صحرا کي د يخو اوبو چينه.

“لاليه، زه غواړم چي تا بيا په خندا ووينم...”

مگر ده راته ويل چي:

“نن شپه به مي يو کال پوره سي. زما ستورئ به مخامخ پر هغه ځاي ودريري، چي زه پروسر کال پر را کښته سوي وم...”

“زما کوچنئ لاليه، دغه دمار خبري دي او هغه وعده چي دي ورسره کول او دا د ستوري خبره دي، دا دي يو بد خوب نه دي...؟”

ده زما د پوښتني جواب رانه کئ، خو دغه يې وويل چي:

“هغه څه چي مهم دي په ستورگو نه ليدل کيري.”

“بيله شکه...”

“داسي يې و بوله لکه يو گل. که دي د يوه گل سره مينه وه چي پر يو ستوري اوسېدئ، نو د شپې چي اسمان ته وگوري، ډير خوند به درکري. ټوله ستوري به د گلانو درته ډک وي.”

“بيله شکه...”

داسي يې و بوله لکه هغه اوبه، هغه ما ته چي دي د چښلو د پاره راکړې، داسي خوند يې کاوه لکه ساز. هغه غرغره، هغه تناو... په ياديري دي... څو نه خوند يې کاوه...

“بيله شکه...”

“ته به د شپې و ستورو ته گوري. زما ټاټوبي ډير کوچنئ دي، چي دروي يې بنيم چي چيري دي. دغسي لانه دي! زما ستورئ به وتاته په ستورو کي يو ستورئ وي. ته به وټولو ستورو ته په خوند گوري... دوي به ټوله ستا ملگري سي. بيا به نوزه هم وتاته يو سوغات درکم...”

دي بيا کټ کټ په خندا سو.

“اوه، زما کوچنئ لاليه، زه دي ددې خندا سره مينه لرم.”

“زما به هم کټ کټ دغه سوغات وي... داسي مانا به درته لري لکه هغه اوبه...”

“دا څه راته وايي...؟”

“دا خلگ خپل ستوري لري، خو دا هغسي ستوري ندي لکه ستا. ديو لږ خلگو دپاره چي په سفر ځي، پر دوي خپله لار پيدا کوي، ويو لږ نورو ته بيا د وړو کو خراغونو بل څه نه وي، ويو لږ نورو، يعني پوهانو ته بيا د علمي څېړنو موضوع وي. هغه زما سوداگر ته بيا دوي سره زروه.

خو دغه ټوله ستوري چوپ دي. او ته چي يې، ته به داسي ستوري لري، چي هيڅوک به يې نلري...”

ددې سره سم يې بيا وخنډل.

”او هر وخت چي دي خان دلا سا کئ (سړئ نو هر وخت خان ته تسلي ورکوي) په دې به خوشاله بې چي زه دي ملگرئ يم. ته به تل زما سره بې. ته به کله ناکله خپلي کړکۍ خلاصوي، هسي دخپلي دمي دغلطولو دپاره... انديوالان چي دي وويني، چي ته اسمان ته وگوري او وځاندي، نو ډير به حيران درته تللي وي. ته به ورته وايې چي:

”هو! دا ستوري هر وخت ما خندوي!“ نو دوي به دليونې خيال درباندي وکړي، او پدې ډول به مي يوه بنايسته شخړه درته جوړه کړې وي...”

او پدې پسي بې بيا وځنډل.

”داسي به درته بنکاري، لکه د ستورو پرځاي چي مي داسي ځنگولې درکړي وي چي درته ځنډلای سي...”

ده لا ځنډل، خو ژر بيرته جدي سو، او ويل بې: ”پوهيرې... نن شپه... مه راځه!“

”زه تا يوازي نه پريږدم.“

”داسي به بنکاري لکه زه چي ناروغه يم... لږڅه داسي لکه مرم چي، دا نو دغسي وي. مه راځه، دغه حال مي مه وينه. په هغه زحمت بې نه...”

”زه به تا يوازي پرې نږدم.“

خو دی په غمونو کي ډوب وو.

”زه ددې مار په هکله هم درته وایم... دا مار بايد تا ونه داړي... ماران ډير موزي شيان دي، دوي دخپل ساتيري دپاره لا داړل کوي...”

”زه به تا يوازي پرې نږدم.“

خو يوه شي دکوچني شاهزاده زړه ور بيغمه کئ:

”دا رښتيا دي، دوي ته ددوهم وار داړلو دپاره زهر نه وي ورپاته...”

ما نو دا نه وليدل، چي دی د شپې څنگه تللی وو. داسي بې رخ او ږوغه غورځېدلئ وو. ده وهغي خواته په ټينگ نيت سره چټک چټک گامونه اخيستل، وروسته چي ما په تگ لاندې کئ. ده دغونه وويل:

”اوه، ته بيا دلته بې...”

دئ غمجن وو، زه بې ترلاس ونيولم او راته ويې ويل:

”ښه کار دي ونه کئ چي را پسي راغلي، په عذاب به سي. زه به داسي اېسم لکه مږ چي يم. خو دا به رښتيا نه وي...”

زه چپ وم.

”ته پوهيږې، هغه زماځاي ډير ليري دئ. زه دغه بدن دځان سره نسّم وړلاي. ډير دروند دئ.“

زه چپ وم.

”هغه به دلته داسي پاته سي لکه يو زور غورځول سوئ پوښ. سرئ دي نو په دغسي زړو پوښونو پسي خوانه بدوي...“

زه چپ وم.

ده يو څه زړه دلاسه ورکئ، خو خپل کونښن يې لا کاو، او وييل يې:

”پوهيږې، څونه خوند به

وکي. زه به هم و ستور و ته

گورم. ټوله ستوري به راته

کو هيان وي، دهغي زنگ

وهلي غرغړې سره. ټوله

کو هيان به اوبه را کوي...“

زه چپ وم.

”عجبه ساتيرئ به وي! ته به

پنځه سوه مليونه زنگولې

لرې، زه به پنځه سوه مليونه

کو هيان لرم!“

ددې سره سم دی هم چپ

سو، ځکه چي ژړا ورته

ودريدله ...

”هغه دئ، پري مي ږده، چي

يو گام يوازي وروا خلم!“

ورسته يې په ژړا دغه لا پسي وويل:

”ته پوهيږي چي... هغه زما گل...“

زه مسؤليت ورته لرم! دی دونه

کمزوری دئ او دکوچنيانو خوي يې

دئ. ده ته يوازي هغه خپل څلور

اغزي ورپاته دي، چي د دنيا د

ناخوالو څخه د ځان د ساتلو د پاره هېڅ په ښه نه ورځي!
ما ځان نسواي تکیه کولاي، کښینستم.
ده ویل:

“دلته نو... هرڅه چي وه، بس دغه وه...”

ده یولږڅه دممه وکړه، بیا را پورته سو، یو گام یې واخیستئ. زما غږي تښتیدلي وه، دښورنه
وم.

و بجلکي ته یې بېله هغه ژړ وښي، چي دبریبنا په شان تیر سو، بل څه نه لیدل کیده. دی یوه
شېبه بې حرکت پاته وو. نارې او بغاري یې نه وهلې. وروسته داسي آرام او نرم پر محکمه
ولويدئ لکه یوه پاڼه چي دوني راشوه سي. بېله هېڅ ډول ریغ او ږوغه پر ریگو ولويدئ.

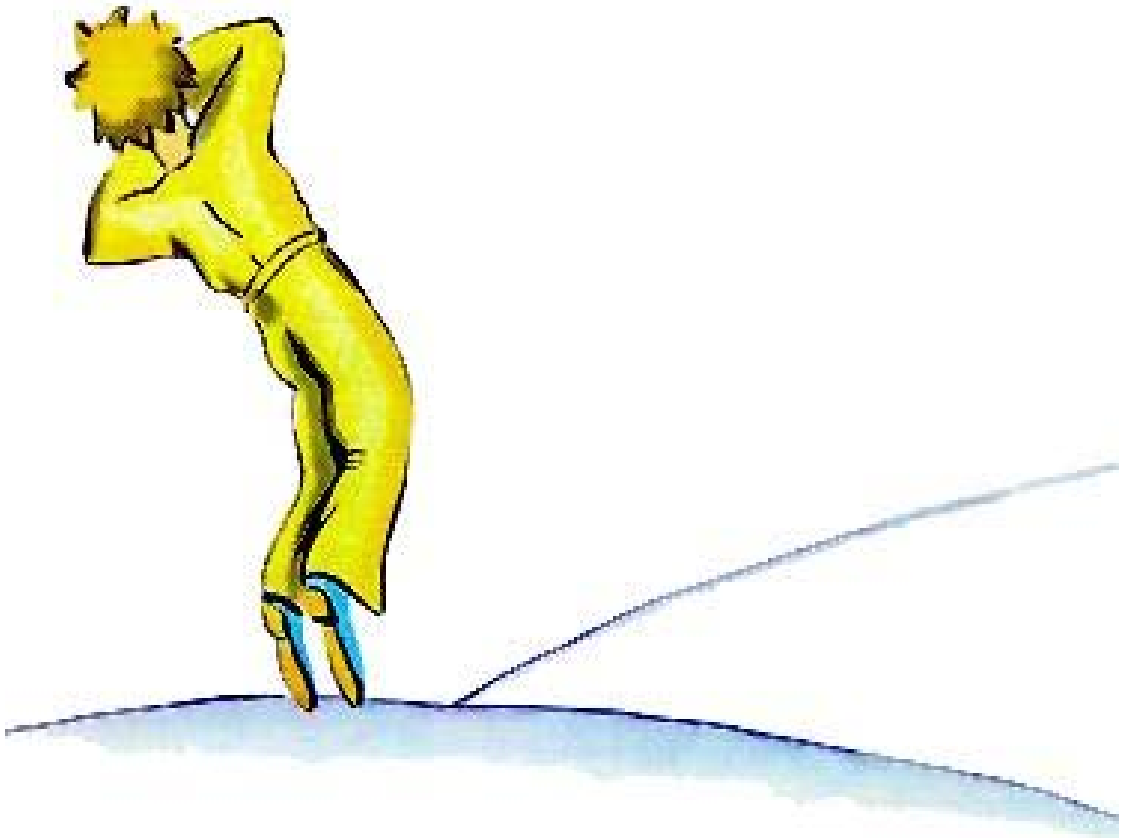
{۲۷}

پر دې پیښي به نو اوس خامخا دا شپږ کاله تیر سوي وي... ما دا کیسه تر اوسه هیچا ته نده
کړې. انډیوالان مي پدې خوشاله وه چي زه یې بیرته ژوندئ ولیدم. خو زه لا په خپل ویراخته
وم، خو ودوي ته به مي ویل چي دا نو زما ستړیا او ستوماني ده...

اوس مي زړه یولږڅه صبر سویدئ، خو پوره لا نه... زه ټینګ یقین دئ، چي دی تر خپلي سیارې
رسیدلئ دئ؛ په دې خاطر چي په دا سبامې وړنا ته دده بدن پیدا نه کئ. بل دا چي دونه
دروندهم نه وو.

اوس چي زه د شپې و ستورو ته وگورم نو ډیر ښه خوند را کوي، زه چي وایم هلته په اسمان کي
پنځه سوه ملیونه زنگولې راته څږیږي...

مگر یوه بله عجبه را پیښه سوېده.

زما هير سوه چي دكوچني شاهزاده دپسه واوربوز ته يوه تسمه هم ور رسم ڪرم.

بيله تسمي به نو دي پسه ته دا اوربوز ڇنگه ورتري؟ نو دڄان سره و ايم چي هلته پر هغه سياره به ڇه پيڻه سوڀ وي، ڪيداي سي چي پسه دي په يوه ڪپ هغه گل تر ڄان جار ڪري وي... خو ڪله ناکله بيا دڄان سره و ايم، چي نه، کوچني شاهزاده د شپي له خوا گل په مرتبانه خوندي کوي او پر پسه هم ٻنڀه پام کوي.

بيامي نو بيرته زره پوره سي، خوشاله سم او ٽوله ستوري په يوه سلا راته و خاندي. ڪله بيا دا انديڻه راولو ڀري، چي انسان پر يوه حال نه وي، نه چي يوه شپه يي مرتبانه هيره سي... يا دا چي پسه بيله رخ او روغ ڄني ايله سي، بيا به نو ٽوله ستوري په ڙا وي...! دغه يو ڀير لوي راز دادئ. وتاسي ته هم چي دا کوچني شاهزاده دغونه زره ته درتپر دي لکه وما ته، پر ٽوله دنيا به تر دي به بله مهمه پوڻتنه درته نه وي چي يو ڄاي لا نه يو ڄاي، يوه پسه چي

هغه مولا هم نه وي ليدلى، يو گلاب خوړلى دى كه يې نه دى خوړلى...

نواسمان ته وگوري او د خانه پوښتنه وكړئ، چي پسه به گلاب خوړلي وي كه نه. بيا يې نو سيل
كوي، چي خه پيښيري...

خو د لويانو خخه به يو لاهم ددې خبري په لوړه معنا پوه نسي.

دغه و ماته دنړۍ تر ټولو بنايسته او غمگينه منظره ده.

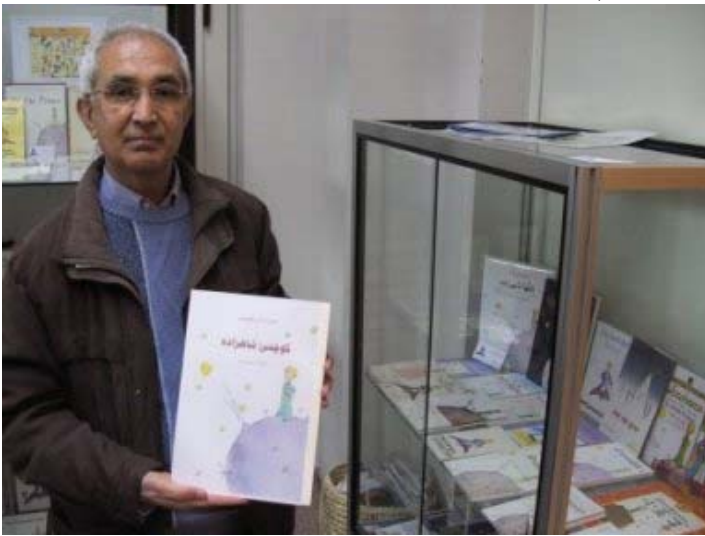
كه خه هم دا هغه منظره ده لكه په ورستۍ پاڼه كي چي وه، خو ما بيا هم رسم كړه، چي و تا سي ته
ښه روښانه سي. دلته پر دغه خاي كو چنى شاهزاده ليدل سويدي او پر دغه خاي هم بيرته ورك
سويدي. و دغي منظرې ته ښه په خيرونو وگورئ. كه مويوه ورځ دافريقا پر لويه صحرا لار سوه،
چي دغه خاي پر وپيژندلای سي. او كه چيري په نابيره توگه پر دغه خاي برابر سولاست؛ نو

زاری او جگی درته کوم چي تردغه حای په تلوار تیر نه سئ.

مخامخ تردغه ستوري لاندې یولږڅه ودرېږئ! که چیري یو ما شوم پرتاسي راغئ او خندل یې، که یې طلايي ورینستان وه، که چا پوښتنه ځني کول، ده یې جواب نه ورکاوه؛ نو به پوه سئ چي څوک دئ. ما به نور په خپل غم کي نه پریردئ، که دئ بیرته راغئ نو مهربانی وکړي و ما ته ولیکئ.

د ژباړن لنډه پیژندنه

د فرانسوي لیکوال انتوان دو سانت_ ایکزوپېري د "کوچني شاهزاده" اثر چي د نړیوال کلاسیک ادبیاتو له جملې څخه شمیرل کیږي، د کابل پوهنتون پخوانی استاد **بناغلي**

ډاکټر عبدالباري په پښتو ژباړلی او د جرمني د تینتن قس مطبعې د پاریس د گالمارد د مطبعې څخه ددې کتاب د ژباړي، چاپ او خپرولو د حقوقو ترلاسه کولو وروسته په ښکلي صحافت چاپ او نشر کړیدئ.

په جرمني کي د هایدلبرگ د RNZ

ورځپاڼي د نوویمبر په ۱۲ نیټه د ژباړونکي او د خپرونکي موسسې د مشر بناغلي ډاکټر والتیر زاویر سره ددې کتاب د پښتو ژباړي او خپرولو په هکله مرکه کړي وه.

ډاکټر زاویر ویلي دي چي که څه هم ژباړونکي حق الزحمه نه ده اخیستی، خو زه مطمئن نه وم چي د پښتو ژباړي د پاره دي لوستونکي پیدا کړلای سم، خو زموږ د واپرو هغه مینه چي د پښتو ژبي او فرهنگ سره یې لرو، ودې ته اړ ایستم چي یو څه د پیسو خطر ومنم. خو د کتاب تر چاپ دمخه د انټرنیټ د لاري د یوې خبرتیا وروسته پر جنوبي کوریا، جاپان، کاناډا او متحده ایالاتو سربیره د لویديزي اروپا د ۹ هیوادونو د حایي خلگو له خوا غوښتنلیکونه یا (Subscription) راوړسېدل او په دې ډول هم د کتاب د چاپ مالي امکان پیدا سواو هم و ما ته

ثابته سوه چي د افغانانو، دغه درنه او زيربه، خو ډيره خوږه او دبرمه ډکه ژبه په ټوله نړۍ کې مینه وال لري.

بناغلی ډاکټر عبدالباري وايي چي ما د **”کوچني شاهزاده“** په هکله په ځانگړو ويښپانو کې ليدل چي دغه کتاب د نړۍ تر ۵۰ زياتو ژبو او ۱۰۰ لږو لهجو ژباړل سوی وو خو د پښتو ځاي پکښي خالي وو.

ددې کتاب پښتو ژباړه و ماته په لومړي قدم کې هدف نه بلکي تر هرڅه دمخه يوه وسيله وه چي دغه خلا په ډکه او پښتو د خپل هيواد د ملي او رسمي ژبي په توگه نړيوالو ته معرفي کړلای سم.

ددې کتاب د ترلاسه کولو دپاره لاندي امکانات سته:

۱) و خپلي نږدې کتاب پلورنځي ته د کتاب نړيوال سټنډرډ شميره (آی ایس بی این) : ISBN: 978-3-937467-39-9 په بنودلو سره کتاب راغونښتلاي سي.

۲) د انټرنیټ دلاري: www.amazon.de

۳) د خپرونکي مؤسسې څخه : www.verlag-tintenfass.de

۴) انلاين چاري: **مختار احمد احسان** - لراوبر افغانستان <http://www.larawbar.com>

»Edition Tintenfaß«

Neckarsteinacher Str. 7 ♦ D-69239 Neckarsteinach

Tel + Fax: +49-6229-2322 ♦ email: info@verlag-tintenfass.de

www.verlag-tintenfass.de

23.10.2007

**Soeben erschienen!
Just appeared!
Viens d'apparaître !**

Antoine de Saint-Exupéry

» Kočnay Shahzada «

Übersetzt von / Translated by / Traduit par Dr. Abdul Bari

[The Little Prince / Le Petit Prince / Der kleine Prinz]

Pashto – Pashtu – Afghan

96 Seiten

ISBN 978-3-937467-39-9

€ 14,95